

Voluptatis ac virtutis pugna. : comoedia tragica et nova et pia.

<https://hdl.handle.net/1874/420679>

gec 4
S VOLVPTATIS
AC VIRTVTIS
PVGNA.

COMOEDIA
TRAGICA ET NO-
VA ET PIA.

Per Iacobum Scœpperum Ecclesiastam
Tremonianum.

Coloniæ excudebat Mart. Gymnicus,
Anno M. D. XLVI.

207
VOCATATIS
AC VIRTUTIS
PUGNA
COMONEST
ONTE ADIQUA
LITTA AV

Quintus Cæsar Martini
ANNO D. M. VIII

INSIGNI CVM PIETATE TVM ERUDITIONE VIRIS, M. IOANNI

Scenastæ, celeberrimi apud Tremonienses gymna-
ſij Moderatori primario, Cypriano item Va-
melio Correctori, Quirino Reinerio Rhe-
torices professori, Petro Scharpember-
go, D. Reynoldo Scholero, Florentio
Lorinchouio, & Nicolao Suui-
rinchusio, quartæ, quintæ, se-
xtæ & septimæ Classium
Lectoribus. S. P.

(*)

Non sum quidem usq; adeò mei oblitus, viri
Doctissimi Ornatisimiq;, ut homo quum
sim, humani quippiam alienum esse à me putem:
Hoc tamen, ut ingenuè, sic & uerè interim
Possum affirmare, Inter uitia cætera (quibus
Humana feré est obnoxia imbecillitas)
Nullum esse prorsus, quod tantopere & oderim
Semper & hactenus etiam à me profligauerim,
Atq; ipsam ingratitudeinem. Compertum enim
Abundè satis habeo, hac nihil ex cogitari

EPISTOLA

Aut inueniri usquam posse propudiosius,
Detestabilius, pestilentius: ut haud
Sane immerito, immo uero uel iure optimo
Mimus dixerit, Eum maledicta dicere
Simul omnia, qui ingrati faciat mentionem
Hominis. Verum quo magis huius mihi mali
Summa explorata est turpitudo, quoq; in hunc
Usq; diem impensius illud effugi, hoc magis
Nunc ac uehementius mihi metuo, ne apud
Vos scilicet eius tandem inuratur nota
Mihi, neue eius gratia male audiam.
Istibuc autem metuo non planè iniuria,
Nec praeter rationem profecto. Nam quum ego
Haec tenus à uobis tum omnibus tum singulis
Beneficijs affectus sim haud uulgaribus,
Neq; tamen ullum grati animi symbolum
Re ipsa ediderim: quid quæso reliquum est, quid prius
Mihi expectandum erit, quam ut omnium statim
Sc. Declarer ingratissimus? Quantam hoc uero
Mihi pariet ignominiam, quantam infamiam?
Sed animus certè usq; fuit propensiissimus:
Is nil iamdudum gestus impensius,
Atq; hanc ingratitudinis depellere
Omnino suspicionem, si quidem licere
Ei per fortunam potuisse. Sola enim
Sc. Est huius in causa tenuitas. hæc inquam

In pre

N V N C V P A T O R I A.

In præsentem diem usq; me est remorata, quod
Minus, quod uolui, factis declarauerim.
Nec iam quidem satis noui, quo nam modo
Sep. Malo huic occurrà cōmodè, quibus rationibus
Huiusmodi prorsus suspicionem semel
Abarceam fugemq;. Ceterum unicum
Nunc mihi, licet tenue tamen, remedium
In promptu est. Lusi superioribus diebus,
Sed brachio admodum leui, Actiunculam
Mixtam (quam Comicotragicam autores uocant)
De mutuo Virtutis ac Voluptiae
Conflictu, seu pugna potius. Hanc nempe iam
Vobis simul omnibus peculiariter,
Ceu certum grati animi mnemosynon,
Offero, nuncupo, dedico: Munusculum quidem
Exiguum (fateor) & uestra excellentia
Indignum, sed tamen syncero ab animo
Profectum. Illud igitur suscipite candida
Quæso fronte, & me à Zoilorum dentibus
Defendite prouirili. Aliâs si solidiora
Ac absolutiora dederit Dominus, &
Ea uobis lubens communicabo. Quin
Totus in id sedulò incumbam Christo auspice,
Ut indies magis magisq; animi erga uos
Mei propensionem uerè maximam
Declarem testificerq;: Vos modò, ut hactenus,

EPISTOLA.

Fauore me uestro atq; benevolentia
Complecti pergit. Summus ille conditor
Rerum Deus sua uobis adesse tum
Bonitate tum etiam gratia dignetur, ut
Iuuentutem fidei uestræ concreditam
Sic & artibus instituatis & moribus,
Ut omnes adducantur Christo perpetim.

Ex Musæo nostro Calend. Decemb.

Jacobus Scoppperus totus uester.

SUPERSONARVM NOMINA.

Voluptia, Dea.	Salpinctes tubicen.
Sardanapalus, rex.	
Paris, rex.	Nephalius } Virtutis
Semiramis, regina.	Encratius } asseclæ.
Cleopatra, regina.	
Epicurus }	Paramythia }
Apitius }	Archicancell. Andria }
Afotia }	Agirta }
Aphrodisia }	Methystis }
Argia }	Pedissequa. Phagus }
Malacia }	Aselges }
Virtus Dea.	Iustitia.
Hagnia }	Raphael }
Ascle }	Vriel }

PROLOGVS.

Quanquam mihi non sit dubium, Candidissimi
Charissimiq; Spectatores, quin bona
Vestrūm pars sic satis perspectum habeat, quid hic
Noster portendat apparatus scenicus,
Quæue sit aduentus nostri caussa potissima;
Tamen(ne quis caussetur ignorantiam)
Rem uobis omnem detegam paucissimis,
Atq; id dilucide sunul ac fideliter.
Decretum est nobis (si quidem Deus Opt.
Max. animi uotis adspiret) Actionem
Vestræ iam nunc humanitati Comico-
Tragicam exhibere publicitūs, de mutuo
Voluptiæ ac Virtutis conflictu, atq; eo
Acerrimo sanè. Quæ nimurum Actio in
Specie quidem (ingenuè fateor) tum abiecta, tum
Ludicra etiam apparet multis: ceterum
Si penitus introspectiatur, si remoto
(Ut sic dicam) aspero nucis putamine
Tandem eruatur nucleus intus latens,
Non aspernanda aut abicienda omnino erit.
Immò uero erit utilis, adeoq; cognitu
Cum primis & iucunda & necessaria.
In ea enim uobis ueluti in depicta tabella
Aperte conspiciendum proponetur ac
Inclarescet: Principio sub Voluptiæ
Persona, quid sit Mundus, quæ illius indoles.

Quod

PROLOGVS.

Quod studium: Deinde sub Virtutis inclita
Persona, quid Ecclesia siet, quæ siet
Item huius indoles germana ac proprietas.
Videbitis insuper hæc, quæ fœlicitas
Mundi existat, quæ delitiae, quod gaudium hocce
In seculo: contrà quæ Virtutis siet
Hic infœlicitas, quæ sint angustiae,
Quæ mœstudo. Videbitis similiter,
Quis tandem sit futurus impiissimo
Mundo finis, nimirum infœlicissimus,
Miserrimus, tristissimus: E contrario,
Quis sacratissimam piorum Concionem,
Ecclesiam uidelicet, exitus ultimus
Demum maneat, nimirum fœlicissimus,
Pulcherrimus, lætissimus. Hæc inquam & alia
(Deo uolente) uobis proponentur, hæc
Vestrīs subiicientur oculis, hæc deniq;
Iamnunc inter cætera certò expectabitis.
Si itaq; hæc eadem digna auditu arbitramini,
Si digna item uisu censem, unicè
Rogatos uos modò uelim, ut omnes simul,
Quotquot adeatis, benignas huic nostro gregi
Accommodetis aureis, atq; silentio
Insistatis uestro pro candore interim.
At tu Puelle Argumentum paucissimis
Recitato, & id distinctè ac uoce sat sonora.

A R G V M E N T V M .

Voluptia Mundi uitam confyderans,
Omnisq; uidens apud hunc florere uitia,
Leget agatos principio suos, Apitum
Videlicet & Epicurum illò amandat, ut
Parent sibi uism adeundi illum commodam, ac
Toto conatu delicias suas opesq;
Amplissimas, quibus possunt, annuncient.
Tendiclis uero huiusmodi fœliciter
Iactis, illisq; iam reuersis denuò,
Statim & ipsa una cum cæteris itineri
Accingitur, atq; quos paratos inuenit,
Consummatis etiam porro fludet reddere.
Vbi autem Virtus institutum hoc pessimum
Inique seductricis persentiscit, haud
Remoram sibi iniisci patitur diutius,
Tentamina quoè eiusmodi rursum dissipet.
Voluptiam igitur exemplò coram omnibus
Tumultu aggreditur maximo, suisq; eam (ut
Inimicam nempe pietatis) insigniter,
Sed merito, depingit mox tum coloribus.
Primù illa quidem obstupescit maximopere, ast
Vbi recolligit animum, in Virtutem uicissim &
Gladios suorum & fustes uertit atrociter,
Nec cinq; hanc taurum non extreme mancipat.

At

ARGUMENTVM.

A tuerò summis ille rerum Conditor
A lumnam haud deserit diu suam. Ab alto enim
C æli throno Iustitia mox delabitur,
E ffi nemq; hostium premut malitiam,
R homphea illos ultrici excindens perpetim:
R eginam autem Virtutem contrà ad pristinam
I nstaurat dignitatem, honorem, gloriam. Hinc
M alis exuperatis iam, & ipsa Virtus &
A lmi ipsius Assecle summis Deum concelebrant lau-
dibus.

ACTVS PRIMI, SCENA PRIMA.

VOLVPTIA DEA SOLA.

Senarij.

A iunt uolgò: Post tempestatem nubilam,
Ex optatam serenitatem oririer
Tandem solere. Hoc æde pol proverbum
Ut non leuiter me consolatum est hactenus,
Ita nunc omnimodam apud me ueri authoritatem
Sibi uendicat, experiorq; maximo meo
Bono, esse illud dubio procul uerissimum.
Nam quum oīa in hunc usq; diē ceu ex cōjurato Se.
Mihi aduersa simul fuerint, ipsaq; facies

Rerum

A C T U S

Rerum externa haud secus atq; mare feruidum,
Tantum non extremam miserae minata sit
Internacionem; nunc tamen econterario
Desiderata diu sese serenitas
Voltu rursum benigno insinuat. Hactenus
Enim capiū alis illi hostis mea virtus (ast
Vitium potius dicere debebam, aut si quod est
Aliud usquam nomen hoc detestabile
Magis) adeò pro facinus persecuta me
Est, adeoq; suis affixit calumnijs,
Ut uix p̄ illa caput leuare ausa fuerim;
At iam contrā spes affulget mihi lætior.
Iam & audio & ipsa quoq; oculis video meis,
Plerosq; omnis, exceptis quam paucissimis,
Ab illius sensim placitis desciscere,
Immo totos horrere ad eorum mentionem,
Atq; ad nostra aduolare castra sedulo.
O igitur festum candidoq; calculo
Dignissimum diem, quo isthæc uicissitudo
Increbuit: o sacrum afflatum, o & spiritum
Potentem, qui ita hominum ad me animos conuertit: o
Lucem uerè illustrissimam, que sic suo
Mortale is peruasit splendore, ut maueline
Mihi quam Virtuti sordidissimæ dare
Nomina. Verum uigilantibus (ut inquiunt)
Iura opitulantur, oscitantibus autem ea

Contrā

P R I M V S.

Contrà obſtrepunt magis. Oportet itaq; ſedulò
 Me in hoc eſſe, hēcq; omnes meos intendere
 Nervos, ut quos iam deflexiſſe ad me ſcio,
 Eos penitus porrò demere ar mihi:
 Illos uero, qui adhuc me & Aduorsarię
 Fouent parteis, ſenſim addictos mibi faciant;
 Largiſq; titillem promiſſionibus,
 Donec & ipſi ad cor redeant, imperioq; fe-
 Se noſtro ſubijciant lubentes. Ceterum
 Ut omnia fiant ordine, & nē fors nimis
 Preceps consilium noſtrum uideatur, aliquos
 Ex noſtris ablegabo primū, qui omnibus
 Meum palam fauorem annuncient, meosq;
 Apud uolgas promiſciuum depredicent
 Diuitias ſimul & delitias ter maximas.
 Aſt quibus hoc muneris iniungam potiſſimum,
 Nullos habeo fideliores & mibi
 Hoc in negocio deuinctos arctius,
 (De priuatis loquor) atq; duos illos mei
 Pallatijs Archigrammateos, Apitium
 Nempe & Epicurum. Hi nāq; adeo præ ceteris
 Noſtræ ſemper adhaſerē parti, ut omnium
 Etiam Sophorum in ſe odia concitare, quām
 Encēmium tacere noſtrum maluerint.
 Quare iſpos nunc ea de cauſa accēdere
 Citra moram omnem, ſtat ſenentia firmiter.

ACTVS

ACTVS I. SCENA II.

Trimetri lambici, partim Acalectici,
partim hypercatalectici.

Apilius. Epicurus.

Evax, quanta hęc delitiae, quanta suauitas?
Valeat sordida Virtus, immo ualeant Dię
Deęq; cæteri omnes. Nostra sola habet
Re ipsa, quod alij falsò pollicentur. Illi
Montes recipiunt aureos, at musculis
Demum ridiculus squalidusq; prodit: hęc
Verò, sub qua nos militamus, milicis
Etiam plura, atq; promittit, cultoribus
Largitur. Sed Epicurum nostrum conspicor
Aduentantem, is mihi accedendus herculé est.
Namq; unicè eius oblector sermonibus.

Quid ita Epicure cogitat undus modò
Incedis? Num nā quid te angit? EP. Bona uerba queso
Apiti. Vnde in delitijs summis possiet
Angor manare? Quid? Nescis, quæ nostra sit
Professio? quæ prærogatiua? AP. Scio sic satis
Collèga, nos neq; curis, neq; doloribus,
Neq; mœstitudine, quandiu sub Principe
Nostra uersamur, illo affligi tempore
Posse, EP. Benè. Vnde igitur hęc animum subit tuum.
Suspicio

ACTVS PRIMVS.

Suspicio? AP. Id tam inferre uolebam. Videre, te
Grauibus quibusdam cogitationibus
Onerare. Nam uoltus solito est subtristior,
Neq; aliud dat ferè specimen, ac si fies
In ecsta sin raptus. EP. Iam intelligo, quid uelis.
Admiratio me quædam paulum detinet.
Hinc forte videor angore tibi parcitus.
AP. Fieri potest. Sed qualis nam admiratio est
Obsecro? Eam mihi detege. EP. Demiror plurimum,
Ecque Mortaleis occupet uesania,
Ut tam duram sub Virtute agere seruitutem,
Totq; molestissimos labores deuorare
Malint perpetuò, quam nostræ familiarier
Dominæ summis in delitijs. AP. Idem profecto
Et ego tum alias subinde, tum modo unicè,
Admirabundus expendo reuoluq;. Quis
Enim, nisi dementia ipsa insanior,
Non mallet liber esse, quam seruus frui
Diuitijs, quam ringi paupertate? ocio
Vacare, quam multis premi laboribus?
Delitijs deniq; oblectare animum sacris,
Quam summa exagitari semper miseria?
Sed haec est hominum præ postera peruersitas,
Ut noxia semper præ utilibus elegant,
Expectantes superstitione interim
Nescio quid præmij post hanc uitam, Ep. Nihil

Dementes

A C T V S

Dementes isti pensi habent, quid dicier
Soleat prouerbio, ut trito, sic & simul
Extra dubium uero: Præsentia scilicet
Certa esse semper, at futura insinuare
Plerumq; suras. AP. Huic mecastor adagio
Ego multum arbitror tribuendum. Nam ipsa res
Et experientia uerum esse illud arguunt.
De præsentibus enim certissimi sumus,
Siue sicut fausta, siue etiam infelicia:
At de futuris ambiguum ac fallax ferè
Est iudicium, quod ea nulli hominum cognita
Verè esse possint. Quapropter unicè
Etiam illud Sardanapali nostri exoscular
Vulgare dictum, quo in hæc uerba uti solet:
Quum te mortalem noris, præsentibus explere
Delitijs animum, post mortem nulla uoluptas.
EP. Sententia profecto est, prorsus digna, quæ
Vel aureis scribatur ubiq; literis.
Sed de his aliâs fusiis. Adestr namq; Domina
Nostra Voluptia. Ap. Vbi? EP. Eccam. AP. Arduam
quid uoluere
Animo uidetur, ni gesticulatio
Illa manuum fallit planè. Sistamus hæc
igitur gradum, si nos forte uelit. EP. Ita. placet.

ACTVS I. SCENA III.

Trime^c

P R I M V S.

Trimetri tum Acatalectici , tum hypercas
talectici , admisso uno Catalectico .

Voluptia. Epicurus. Apitus.

BEnē habet. Video ambos, quos uolebā. Adibo iā,
Et exponam illis singula. EP. Rectā en nos petit.
AP. O nimium fælices, o terq; quaterq;
Beatos, queis tam gratiofa perpetim,
Tam delicate adest Princeps. EP. Meritō quid?
At præsto est. Audiamus diligentia
Summa, quid nos uelit, quid cupiat perfici
A nobis. AP. Sic sane. VO. Saluete Clientuli
Charissimi. EP. Salue tu quoq; Patrona præ
Deabus omnibus sufficienda unicè.
AP. Et tu æternū salua fies reuerenda Domina.
VO. Vix unquam antehac mihi uester opportunior
Exoptatusq; magis aduentus pol fuit,
Atq; modò. EP. Quî sic agedum Hera? VO. Nam uos
iam uolebam
Et ambos & solos. AP. Cuiūs nam gratia
Rei? Quid cauſſe est? VO. Audietis luculenterac
Compendiosē rem omnem. Cernitis satis
Haud dubiē, quæ uicissitudo iam repente
In nostri commodum oborta sit: Videtis inquam
Sole ipso clarius, quod etiamsi hostis illa

B

Noſtra

A C T V 8

Nostra capitalis Virtus nos aliquandiu
 Modis & innumeris & crudelissimis
 Infectata sit, atq; omnem adeò sedula
 Moverit in hoc lapidem, quò nostri nominis
 Tum honorem tum etiam eternitatem funditus
 Obliteraret, nunc tamen aut parum aut nihil
 Proficere possit amplius: quin bona hominum
 Pars illam sensim deserant, nostroq; se-
 Se ultrò subnuntiant imperio, id eo quidem
 (Laus inferis genitoribus) successu, ut hæc
 Regnum iam nostrum quotidie magis ac magis
 Adaugeatur ac uigeat feliciter.
 EP. Videamus hanc satis faustam metamorphosin
 Hera, congratulanurq; (ut par est) tu & ob
 Id maiestati plurimum. AP. Hunc profecto nos
 (Crede Domina) diem si uimus unicè
 Hactenus. VO. Animus in me uester perspectus est
 Sæq; superq; mihi. Scio etenim, quām semper hoc
 Volueritis unum, ut mea propagaretur &
 Latissimè radices ageret gloria.
 Quum igitur (ut diximus) ultrò ad nos confluant
 Mortales pleriq; omnes, opera etiam mihi
 Precium uidetur, ut uolentibus simul
 Addantur calcari, hoc est, quos iam nouimus
 Paratos, hos etiam porrò præratores
 Nostris reddamus iūm promissionibus

Tum

P R I M V S.

Tum muneribus. Reliquos autem, qui nostræ adhuc
 Adhærent hosti, propositis quoq; præmijs
 Paulatim inescemus, donec et ipsi dare
 Nobis nomina cupiant. Hæc mea sententia est.
 Iam uestram quoq; uicissim audire gestio.
 Quamobrem quid consultum uobis uideatur hæc,
 Ingenuè profitemini. Decreuimus
 Nanq; nihil nos inconsultis uobis unquam Sc.
 Facturas omnino. EP. Consilio herclè hoc tuo
 Nullum plane à nobis excogitarier
 Poterit commodius. AP. Nullum sanè Domina, nullum:
 Etiam si in hoc uel omnes mundi huius Sophi
 Adhiberentur. VO. Sed ut ordo certus in omnibus
 Seruetur, non minus uidetur utile
 Mihi atq; necessarium, amandare quosdam
 Ex Aſſeclis nostris prius, quàm in publicum
 Nos prodeamus, qui uiam parent nobis Sc.
 Ad populum, nostramq; omnibus annuncient
 Et gratiam et uoluptatem. Quæ uestrānam hæc,
 Agitè sententia est? EP. Consilium et hoc bonum est
 Apprimè Hera. AP. Est profectò consultissimum,
 Si quid ego possum iudicare. VO. Atqui sumus
 Ex omnibus nostris nullos fideliores
 Hactenus experte, atq; ambos uos. EP. Eia. VO. Quid
 est
 Res ipsa, dico liberè, Quapropter, ut

A C T V S

Hēc obsecundetis nobis, & qua hactenus
Semper soliti estis, ea & nunc beneuolentia
Nos complectamini, rogatos intime
Vos uolumus. EP. Si quid ædepol in uiribus
Nostris est, quo tibi inseruire tam hac in re. SC.
Quām alijs possumus unquam, non est quod roges,
Immō impera, & paratos usq; senies
Nos. AP. Itidem pol meam quoq; sedulò fidem
Operamq; in omnibus polliceor Domina. VO. Sic
Nos procurabimus uicissim (credite)
Ut non ijsdem solum, quibus hucusq; sed
Longē etiam tum maioribus tum solidioribus SEP.
Perpetuò gaudijs, delitijs, canticis,
Choreis, leti nobiscum fruamini.

EP. Quidam in ijs, quæ nostrarum sunt partium,
Nonquam (te propitia) sensura es desides
Nos aut incurios: sic nobis haud quoq;
Dubium est, quin tu tui similis futura sis
Semper, eaq; que es pollicita, fide benē
Stabili obfirmatoq; animo præstitura. AP. Nil
Minus equidem, atque hoc metuo. VO. Laudo uos su-
praq;
Quām dici possit habeo gratum, quod mihi
Tantopere fidatis. Verum int̄ro iam antea,
Quām iter ingredi amini, mecum concedite,
Ut lauto nos reficiamus conuiuio.

EP. Haud

P R I M V S.

EP. Haud detrectabimus id quidem Domina, sed i
Tu præ. AP. Tu nos præcede, nos uero sequemur
Ilicet. VO. Agè igitur, telam ipsa exordiar. EP. Ita
Decet sane.

CHORVS.

vulgaris est paroemia:
Vaccam maculatam sordibus
Esse eius omnino indolis,
Ut & alias simul inquinet.

Estq; hæc profecto uerissima.
Ipsa etenim experientia docet,
Illam omnes, quascunq; poterit,
Cauda aspergere iuunculas.

Ad eundem uero modum
Et Impietatem cernimus
In corrumpendis hominibus
Esse affectam per omnia.

Nam, quoniam ipsa impiissima est.
Vitijsq; scatet omnigenis,
Iccirco huc sedula nititur,
Ut omnes quoq; tales sient.

Hinc nimurum usq; uigilat,
Modumq; exquirit & uiuam,
Quibus suis erroribus

A C T V S

Inducat tandem simplices.

Tam aduersatur uidelicet

Pietati semper candidæ,

Tanto uirtutis dogmata

Vsq; insectatur odio.

Sed hoc tamen interim pios

Potissimum solabitur,

Quod Dominus demum pessima

Consilia infringat impium.

Vtcunq; seducantur hœdi,

Diaboloq; obaudiant:

Conseruabit suas tamen

Oues Seruator omnium.

A C T V S II. SCENA I.

Senarij Lambici acatalecticci.

Sardanapalus. Paris. Epicurus.

Apitius.

Fœlix uobis faustusq; sit

Huius itineris ingressus. Verùm haud temperare

Mibi hercules possum, quin comiter uos modò

Aliquantisper, adeò à uobis ægrè queo

Diuelli. PAR. Neq; ego per Medium fidium meis

Tantum

S E C V N D V S.

Tantum imperare iam nunc possum affectibus,
Quin itidem deducere uos mihi libeat.

EP. Eia obsecro, manete intus Proceres uiri,
Manete quæso. Haud opus est nos deducere.

AP. Manete hem Principes obseruantissimi.
Quorū sum facit, uiae uos intricarier

Molestis nostri caussas. Hoc enim neq;
Nobis, neq; uobis profuerit quipiam.

Quin potius interò ad delicias pristinas
Choreasq; reuertimini. Nos uobis breui
Aderimus rursum, auspice Voluptia. SAR. Si ita
Igitur uoltis, non adeò refragabimur:

EP. Sic satius est profecto, haud paenitebit id
Vos unquam. SAR. Macti itaq; uirtute estote uos,
Aestuq; secundo uos itineri accingite.

PA. Ite pedibus faustis uiri, dijs hominibusq;
Applaudentibus. EP. Ita faxit sacra Voluptia. Ast
Valete uos diu, uestriq; pergit
Esse similes. AP. Valete longum Principes:

Nos hæc iam defletemus recta. SAR. Et uos quoq;
Valete in proximum fœliciter. AP. Bonis

Auibus hæc nobis usq; conficiatur &
Cedat profectio. EP. Haud nobis dubitandum in hoc

Erit. Cuius legatione fungimur,
Ex extra dubium fortunabit omnia

Nostro pro uoto. AP. Insignis iam nobis quidem,

A C T V S

At ardua tamen imposita est Legatio,
Mea certe sententia: quare utile
Simul ac necessarium fuerit, ut haec,
Dum in itinere adhuc sumus, expendamus nonnihil,
Deliberemusq; altius, quam uia
Demandatam hanc commodius obire liceat
Prouinciam. EP. Deliberandum ijs erit,
Qui uel præter animi sentenciam, uel ex
Caeca ignorantia (ut ferè fit) loquuntur. Hi
Siquidem quod tūm sibi tūm alijs fraudi siet
Incircumspectius interdum effutire con-
Sueuerunt. At nos hoc timore liberi
Prorsus sumus, nil nobis huius tempore
Ulo est timendum. Nam nostro in negocio
Tractare possumus nihil, nil dicere,
Quod sera concomitetur poenitentia.
Quod enim sumus nos curatur, eiusmodi est,
Ut non Dominam solum nostram, sed & perim
Nos met ipsos contingat cum primis. Ut autem
Vnusquisq; sibi proximus est, sic sua quoq;
Semper (etiam si uel nil cogitet minus)
Studiose querit. AP. Vera sunt que dicis. ast
Hoc tamen operæ præcium fuerit considerare,
Ecque is utendum Argumentis potissimum
Ad uolgus sit, quibus in amorem fortius
Rapiatur Principis nostræ. EP. Id mihi curæ erit.

SECVNDVS.

Ego hoc effectum reddam. Tu tanum modō
Vbi uerba ad Concionem habenda fuerint,
Mea tuis confirmatio elogijs. Sic in ore
Vtique duorum uerbum omne reputabitur
Constans & ueritati consentaneum.

AP. Magnas tibi herculē ago gratias, quod his
Me curis liberes Collēga. Porrò quod
Ad testimonium quidem meum attinet,
Experieris me sedulum per omnia ac
Fidelem, ut hactenus semper. EP. Non ambigo.
Sed perpol tempestiuē appulimus. Vide etenim,
Quām multitudo illic hominum siet frequens.
AP. Euge. omen faustum. ad sit modō Voluptia
Nobis, ut cedant omnia fœliciter.
EP. Haud deerunt nobis (sat scio) iacula Procridis.
Verum prius quam accedamus proprius, erit
Fortasse non inconsultum, ut sermonibus
Illorum aureis accommodemus non nihil.
Nam sic occasio nobis conueniendi eos
Maior præbebitur. AP. Quodcunq; uidebitur
Tibi instituto nostro commodum, optimè
Idem & mihi placebit: sentiesq; me
In omnibus sequacem ac morigerum. EP. Bene est.

ACTVS SECUNDI, SCENA SECUNDA.

B S

Eiusdem

A C T V S

Eiusdem generis, sed partim acatalectica,
partim hypercatal.

Agirta. Methystis. Phagus.
Aselges.

NON aliud persuadere mihi ædepol modò
Possum, quām Circulatores omneis simul
Ab Harpyis esse interceptos: tam nemo iam
Vsq̄am prodit, qui nos spectaculo aliquo aut
Saltatiuncula saltēm recreet. ME. Dij,
Quām dura res sitis est, adeò ea premor
Miser, ut loqui uixdum amplius queam. AG. Quis hēc
Meum interruptit sermonem? Sic cincidebet
Heus tu, quisquis es, animi concepta inter. Sed hem,
Quid dico? Tūn Methysti ades? ME. Ego ipse præsto
Sum Agirta. AG. Ignoscē quæso frater chare, si
Incogitanius quid effutuerim.
Non te præuideram sane, ita me Iupiter
Summus seruet. ME. Non excusatione opus
Est: nihil enim est peccatum. quin tu plurimum
Silue. AG. Et tu salue millies, lepedissime
Congerro. Quid est nouarum rerū obsecro? ME. Nihil
Omnino, quod sciam. At unum scio, me maxima
Videlicet siti torquerier. AG. Siti ne?
Vnde hunc contraxisti morbum? ME. Hōccine rogatu
Dignum.

S E C V N D V S.

Dignum est? Ex hesterna potatione, eaq;

Nimis, contraxi. Hoc enim mali ebrietas habet,

Vt quò magis impensusq; biberis,

Eò uelmentius sitias die altera.

AG. Ego quidem neq; ebrietate admodum

Neq; luxu delector, at hoc unum infidet

Animo usq; meo, ut nouarum expiscer copiam

Rerum undiqueq; ut has quotidie inaudiam.

ME. Trahit sua quenq; uoluptas: hic libidine,

Ille ocio, alijs lusui, alijs poculis,

Alijs alijs atq; alijs rebus inhibat

Ac indulget. AG. Sic herculè est. Sed dij boni,

Quàm simile semper gaudet simili, quàm furem

Fur cognoscit, lupumq; lupus. ME. Quorsum hoc agè

Diciss? AG. An non congerrones nostros uides

Rectè huc pperates? ME. Quosnā quæso? Nullū enim

Videre abhuc datur uspiam. AG. Quid? Captus es

Oculis adeò, ut nihil amplius uideas? Vidēn,

Phagum atq; Aselgen huc simul accurrete?

ME. Iam uideo eos mecastor, atq; gaudeo

Adeesse. AG. Et me profectò illorum aduentus haud

Parum afficit. PH. Salute uos impterior

Commissatores festiuissimi.

AS. Saluete Compotores robustissimi.

AG. Saluete uos quoq; Circumforanei

Insignes. PH. Quid consultatis? Sunt seria

Quæ

A C T U S

Quæ tractatis negotia? Ita enim par erit,
Ut pedem aliò referamus interim. ME. Nihil
Omnino seriæ est rei, nihil profectò
Habemus præ manibus, quod uos uelimus unquam
Cælare. Quin accedite audacter. AS. Nihil
Noui (obsecro) uobis allatum est? Nihil uspiam
Audistis, quod in rem sicut nostram, unde quid
Emolumenti nobis accrescat? AG. Nihil
Prorsus, adeò nihil, ut hac de caufsa ferè
Totus languescam. AS. Atquit u Agirta tam nouis
Semper consueisti studere rebus, ut
(Meo quidem iudicio) uastum quis mare
Sine aquis citius reperiatur, atq; te sine
Illi. Vnde igitur hæc iam manat inopiae?
AG. Ut ut aliâs ijs abundem, iam nihil
Planè habeo: Quare ex uobis potius gestio
Quid certi audire, si quidem licebit. PH. Ah
Alas lupum habere frustrâ suspicâre. Nil
Nos certè curamus magis, quam ut carnis ac
Ventriss probè exatiemus usq; cupidinem.
Ag. Verum, ni me præsaga mens fallit mea,
Non ambigo, quin breui latissimum auditurus
Sum nuncium. ME. Utinam hæc uerus sis, quantulibet
Aliâs tuo pro more mentiare. AG. Si
Quidem fidem mihi habeatis, uidebitis
Breui me prædixisse uera. PH. Scilicet

Verba

S E C V N D V S.

Vera, ast per antiphrasin. AG. Immò uerissima.
Atq; en, huc tendere Peregrinos conspicor
Duos. Videtis? Quid, si ex his audire leta
Detur? AS. Nondum herclè persuadere possumus,
Te ueridicum esse uatem. AG. Præstolamini
Paulisper, & tum (si quidem se sellero)
Mendacij me arguite certatim. PH. Benè
Habet, placet nobis conditio hæc omnibus.

A C T V S I I . S C E N A I I I .

Eiusdem generis, cuius præcedentia.

Epicurus. Apilius. Agirta. Methystis. Phagus.
Aselges.

Ecquid, hem Apiti, arridet confabulatio
Tibi hæc? Quid sentis obsecro? Num infeliciter
Huc appulisse nos putas? Num inutile
Meum fuit consilium. AP. Omnia, Epicure mi,
Cesserunt nobis ex sententia: omnia
Pro uoto summo contigerunt hactenus.
Principium sat profectò plausibile est. EP. Sed &
Longè plausibilior erit progressus. AP. Id
Sacra sic faxit Voluptia. AG. Ecce adsunt uiri.
Miranda iam audietis. ME. Utinam uero & hæc
Nobis commoda. AG. Ne dubitetis. EP. Adeste huc si-
mul

Populi

A C T V S

Populi omnes, huc properate terræ principes,
Huc iudices accurrite. PH. Dij, quām clamor hic
Est uehemens. Mirum quid allaturi sient
Rerum nouarum. EP. Adeste inquam omnes (si modo
Quid rationis uobis reliquum est) nostrisq; iam
Aureis præbele maxime attentas. AS. Stupor
Me corripit pol totum, AG. Vah, umbram tuam
Metuis. Reginis es formidulosior
Sanè. Verum, hem Congerrones, quin rumpimus
Moram? Quid accedere detrectamus? ME. Age, non
In me quidem mora ulla erit, accedamus illos.
AG. Accedamus suadeo, non pœnitabit unquam.
EP. Huc, hue: huc inquam adeste populi. audite quæ so
Atq; animaduertite. Non enim leuicula aut
Inutilia uobis dicturi uenimus,
Sed seria utiliaq; & quæ miris modis
In remuestram faciant. ita tamen, ut simul
Iucunda, plausibilia, meraq; gaudia
Ferant abundanter secum. AP. Ah, attendite
Viri nostris sermonibus ne: negligite
Legationem, in uestri prorsus gratiam
Suscep tam à nobis. AG. Quid iam adhuc mendacij
Me arguitis? Nonne uates sum ueridicus?
PH. Credemus posthac tibi. EP. Ut autem negotijs
Totius constet uobis summa, sic se habet:
Ab excellenti illa Dea Voluptia

Venimus

S E C V N D V S.

Venimus Legati ad omnes uos, quos iuuat

Viuere suauiter, ut eiuster maximum

Vobis annunciemus propalam fauorem.

ASEL. Eugè, Voluptiæ meminit, huius m. hi

Pol uel solum nomen per quām est gratissimum.

ME. Meritò herclè, EP. Emisit nos inquam Voluptia,

Voluptatis omnigenæ Dea, cuius quidem

Quæ sit potestas, quantæ magnificentia,

Vel ex solo nomine uobis constare sat

Potest. Hæc ipsa, quoniam cernit plurimos

Deuotos esse sibi, decreuit, omnibus

Se culturis fideliter, communicare

Suos honores, diuitias, uoluptates,

Sc.

Deliciasq; quibus fruitur, omnijugas. Et ut

Eò nobis fidem habeatis constantius,

Vtq; experiamini, rem ita ut diximus habere

Per omnia, ipsamet uobis aderit breui,

Suamq; declarabit excellentium

Verbis ut liquidis sic etiam certissimis.

AP. Viro huic credite (moneo) si uobis unica

Saltem mica sapientiæ est reliqua. Salus

Enim uestra hinc omnino propendet. AG. Quid hem

Vobis uidetur Combibones? quid sapit

Hoc uobis paradoxon? ME. Si uera loquuntur hi,

Insigne pol est Euangelion auribus

Meis. PH. Idem mecastor & ego similiter

Sentio

A C T V S

Sentio. EP. Deliberate iam uiri, quid hac
 In re sitis facturi, & responsum date
 Nobis. AP. Deliberate, sed in hunc modum, ut
 Vestre uobis fælicitatis perpetim
 Habeatur ratio. Alioqui enim tandem uelut
 Mures picem gustabitis. AG. Ego quidem
 Viri (qui cunq; estis) celsissimi, pro me
 Cuius sententiae sim paucis eloquar.
 Quid alij sentiunt, relinquo liberum,
 Ut dicant postea. Perpendi sedulò
 Mecum, non solum nunc, sed & se penumero
 Aliâs, ita comparatum in hoc mundo esse, ut haud
 Quicquam prosint homini omnia sua opera, etiam
 Si semper ijs se se ad summum usq; afficitet.
 Sapiens enim moritur ut stultus, doctus ut
 Indoctus, diues ut pauper, pius haud secus
 Atq; impius. In summa: Ut principium est omnibus
 Commune, sic idem quoq; omnibus exitus.
 Quare, quum ita res habeat, stat sententia,
 Postpositis omnibus nugis huiusmodi,
 Me totum quantus sum, sacræ Voluptiæ,
 Eiusq; delitijs per omnem addicere
 Vitam. Hec mea responso est. EP. Laudandus es
 Profecto plurimum, & uerè sapi. Sed heus
 Quid uos sentitis cæteris ME. Quod me attinet,
 Sic nempe sentio. Exiguum & cum tædio

Est tem-

S E C V N D V S.

Est tempus uitæ nostræ: nec refrigerium
Tamen in fine hominis appetit uspiam.
Adhæc nemo est, qui sit reuersus ab inferis.
Verum ut nati ex nihilo sumus, ita etiam
Non dubium est, quin demum post hanc uitam, quasi
Nunquam ante à fuisse mus, ad nihilum erimus
Dissoluendi rursum. Cur igitur usq; nos
Hæc maceraremus operibus, laboribus,
Curis, miserijs, alijsq; id genus malis?
Ast quid multis? Totum sacræ Voluptiæ
Me consecro, dedo, deuoueo. EP. Laudandus
Tu pol es maxumè, sentisq; quæ decent
Sapientem. Vos autem reliqui: ecquid animo
Vobis sedet? PH. Dicam equidem quam paucissimis.
Video cunctos hominis dies doloribus
Aerumnisq; esse plenos undiquaq;, nec
Villam superuenire noctem, in qua queat
Paulum requiescere animus à molestijs.
Melius itaq; censeo, comedere, bibere,
Et ostendere animæ sue parta bona de
Laboribus suis, quam sic esse anxium
Somper. Quamobrem & me, quantus sum, Voluptis
Addico Clientulum. EP. Nec tu minus herculè
Ab omnibus es dignus laudarier, qui ita
Sapienter iudices. Verum quid tu bone
Vir sentis? AS. Sentio, tempus nostrum transitum

A C T V S

Vmbræ esse, nec expectari reuersionem
Posse unquam. Nemo enim omnino reuertitur,
Vt ipsa experientia docet. Atq; hinc colligo
Tandem, esse nihil consultius, quām ut celeriter
Dum præ morte licet, delitijs fruamur, ac
Vbiq; relinquamus lētitiae signa. EP. Quid
Igitur? Siccine te quoq; nostræ Voluptiæ
Fore discipulum fidelem polliceris? AS. Hoc
Vnum statui irrevocabiliter. EP. Piè facis
Per Iouem. Ita nanq; eternam promereberis
Et immortalitatem & gloriam tibi.

AP. Vide, accedunt & alij adhuc rectâ horsum. EP.
Agè

Veniant. AG. Maneamus quæso tantisper, ut & horum
Aequè audiamus sententiam. ME. Agè, per placet.

ACTVS II. SCENA III.

A catalect & Hypercat.

Nephalius. Encratius. Epicurus

Apilius. Agirta.

Dicit immortaleis, quænam isthæc cōgregatio est?
EN. Papæ, qd hæc turbæ frequētia mōstri alit?
Num quis nouus adest hospes? NE. Quem hæc audio?
Tēne Encrati? EN. Meipsum Nephali charissime.
NE. Haud te præuideram. EN. Credo, sed quid(putas)
Isthæc

S E C V N D V S.

Isthæc sibi populi uolt multitudo? NE. Sum
Profectò nescius, nisi quòd suspicor
Venisse aliquem sperimologum illuc. EN. O uanitas
Honinum uanissima. EP. Huc uiri, huc accedite
Pedatò, nunciumq; quod lætissimum
Adferimus, auribus secundis (suadeo)
Accipitote. NE. Hem uocamur Encrati. EN. Audio.
Quid nuncij adfertis uos, cui prætere nos
Aureis purgatas uoltis? EP. Præstare ißimum
Sanè hoc nimirum, quòd uobis communicare
Sacra Voluptia delicias omneis suas,
Rerumq; adeò omnium abundantiam uelit:
Si modo submittere uos ei, uestraq; dare
Nomina siet animus. EN. Hui, Voluptiae?
EP. Eidem scilicet. EN. Eāne ueras quest
Delicias omniumq; exuberantiam
Rerum uobis largirier? EP. Sola ædepol.
EN. O libyca bestia, quid nunc audio? Siccine ex
Musca elephantem facis? Ast apage cum tua
Ista Voluptia procul hinc. Haud tempore
Enim ullo illecebris me seduces talibus.
Nam scio, quid sit Voluptia, quid suis
Ea cultoribus relinquat præmij:
Finem uidelicet omnium tristissimum.
NE. Nec me profectò adeò unquam dementabis, ut
Voluptiam (dæmon nimirum pessimum)

A C T U S

Mihi pro tutrice eligam. Aliam habeo,
Virtutem nempe: huic uni ego firmiter Patronę
Adhærebo, artus dum meos uitalis ille
Vegetabit spiritus. EP. Non sic uiri boni,
Non sic obsecro. Ne uos ipsi seducere
Temerè uelitis. EN. Surdis narras fabulam,
Tace precor. efficies nihil. nam plurima
Quidem uulpes nouit, uerum certè echinus
Vnum magnum. Non laqueis capitur Simia.
EP. Eia obsecro, ne ipsi uestram aspernamini
Salutem. EN. Conticesce quæso; è pumice
Enim aquam postulas: uerba facis mortuo.
NE. Seducito, quoscunq; aut poteris aut uelis:
In nobis certè collocabis operam
Eandem, ac si Aethiopem laues. AP. Ne ita pergit,
Per immortaleis uos Deos oro. Noxiam
Hanc ponite pertinaciam: alioqui eterim
Sapientis, sed nimis serò herculè: nimis
Inquam serò sapientis. EN. Auffugiamus hinc
Properè Nephali, ne Sirenes h.e suo
Nos cantu. Ah bone Deus, quæ est hominum insania?
NE. Abeamus sanè: in me non ulla erit moya.
EP. Abite, ut ut libet. Veniet (mibi credite)
Tempus, quo pœnitudine ducamini:
Sed factum fluti cognoscetis serò. AP. Ita
Post deuoratam rem rationem imbibitis.

EP. Verum

S E C V N D V S.

EP. Verum, quid uobis (ò boni) sententiae

Adhuc reliquum est! Nunquid etiam uos commouent

I storum contumeliae atq; opprobriae?

AG. Ne tale quid de nobis suspicamini:

Haud sumus enim, quibus nec arat neq; fides.

Non muliebre gerimus ingenium. Verum quidem est,

Quod ad iracundiam nos non parum incitant

Huiusmodi illorum calumniae: sed ad

Defectionem certe adeo nihil, ut perinde,

Immò etiam magis in proposito obduremus, atq;

Antea EP. Bene. Pro ista igitur perseverantia

Vestra & fidelitate summum primum

Referetis propediem. AG. Id sacra Voluptia

Faxit. AP. Ne dubitate. haud deerit cυstoriibus

Suis ipsa unquam. Ast tempus iam nos admonet,

Vt Principem nostram repetamus denuo,

Quò euentum à nobis cognoscat negocij.

AG. Et nos profectio uenter latrans admonet,

Vt in popinam aliquam concedamus simul,

Sympositioniq; ibi instituamus lautulum.

EP. Vos in eadem, qua cœpistis, sententia

Constanter perdurate, breui (ut diximus)

Ipsa aderit. AG. Constantissime obdurabimur.

Vos modò, ut ad sit quam primùm, procurate. EP. Sic

Fiet. AG. Valete igitur viri integerrimi,

Sacréq; nos iuxta omnes commendate pro

A C T V S

Parte virili Voluptiæ. Nos iam ad popinam
Recta tendemus. EP. Illic prestatamini
Nos tantisper, geniumq; fouete sedulò,
Donec reuersos una cum Voluptia
Nos audieritis. AG. Exatiabimus herculè
Ad summum usq; aqualiculum, ut latrare desinat
Tandem. EP. Sic facite. Quid uidetur hem tibi
Collèga? Num fefelli? Non dixi, fore,
Ut quemadmodum principium plausibile fuit,
Sic & progressus esset fœlicissimus?
An non id ita factum uides per omnia
Modo? AP. Haud fefellisti me castor, uerus es
Epicure. EP. O quam gratissimum erit nuncium
Hoc nostræ Principi, quantopere gaudio
Perfundetur, quanta exultatione nos
Excipiet? AP. Maxima certè. Sed admodum
Me male habet interim, quod illi alij adeò
Nostram calumniati sunt, nostrâq; animo
Tam prefracto contempserint consilia, EP. Quid
Hoc te male habeat? Isthac peruicacia
Namq; haud nostræ queunt obesse quippiam,
Sed sibi potius ipsis. Si umbram sequi uolunt,
Si cum cane illo Aesopico carnem ore gestam
Relinquere, quam ab incertis desistere
Malunt, pergant sic more suo audacter. Breui
Tempus ueniet, quo aliud uelint factum. Breui

Quod

S E C V N D V S.

Quod Phrygibus oīm, illis eueniet, nimis
Videlicet sapient serō. Verum ad sumus
Iam aulæ nostræ: quare citra dilationem
Ingrediamur, desyderabundamq; præ
Omnibus Heram summis repleamus gaudijs.
AP. Ita faciamus ædepol, arridet id mihi optimè. Oc.

CHORVS.

Ea est hominum perueritas
Innataq; corruptio,
Ut ab ipsa etiam pueritia
Ad omne malum propendeant.

Et quod mirandum hercle est magis,
Vsq; adeò student malitia,
Ut quò ea uerita est impensiùs,
Hoc ipsi magis eam expleant.

Hinc nimirum usu quoq; uenit,
(Ut cernimus apertissimè)
Quòd eos citius audiunt,
Qui noxia tradunt dogmata.

Immò hos solos sanctissimos
Purissimosq; iudicant,
Hos eximijs honoribus
Afficiunt usq; sedulò.

At eos qui spiritualia

A C T V S

Cœlestiaq; ipsos docent,
Neq; admittunt neq; audiunt,
Sed planè habent aeris sui.

Quis iam uero hæc subsistere
In iustitiae poterit uia?

Quis ab hoc malo contagio
Se immaculatum custodiet?

Id hercle quam paucissimus
Licebit in hoc mundo assequi.
Vix nang; fieri potest,
Quim inficiatur uspiam.

Veruntamen fiduciam
Qui collocat in Altissimum,
Is tutus erit ab omnibus,
Ac nonquam commouebitur.

Et si ceciderit forsitan
Humana ex imbecillitate,
Haud ipsum deseret tamen
Sed erget mox Dominus.

A C T V S T E R T I I L

SCENA PRIMA.

Eiusdem generis cuius præcedentia.

Virtus sola.

pro

T E R T I V S.

PROsumme Pater Deus, quid iam nunc audio?
 Pitân? Voluptiæ insidet, mortalium
 Porrò omnium sibi conciliare pectora?
 Itâ? ob unicam hanc caussam emisit suos
 Quoquouersum, meis ut placitis derogent,
 Cunctosq; sensim à me alienatos in suam
 Trahant constanter hæresin: Di.
 O indignum facinus, ò flagitium nullo Sc.
 Usquam tempore pol expiandum, ò temeritas
 Monstrofissima. Quid heu nunc capiam consilii?
 Ecqueis potissimum rationibus modò
 Nefarios istos ausus ante uortere
 Licebit; Ab omnino de me iam actum erit
 Sat scio. Noui etenim, quām sit hominum cogitatio
 Omnis ab ipsa statim adolescentia in malum
 Propensa, quām ad uerita nitatur perpetim.
 Quod ego uix tempore longo obtinere apud
 Eos quiui, id certè seductrix illa ter
 Peſima Voluptia, intra ſpacium horæ unius
 Suis illecebris diſipabit, deſtruuet,
 Demolietur, usq; adeò lētale mulsum
 Obligat miseros. Atqui non adeò meum
 Hæc metuo dampnum, non mei adeò uereor
 Contemptum, ut summi ſcilicet parentis. Is
 Siquidem Animas, quas per gnatum ſuum unicum
 Semel ex orci fauibus Sathanicaq;

A C T V S

Tyrannide asserere dignatus est, per hanc
Rursus pestem amittet, ijsq; spoliabitur.
Quis uero non hoc defleat? Quem tanta non
Ad commiserandum moueat clades, ut pote in
Qua haud corpus solum exponatur periculis
Quam plurimis, sed et anima insuper(ò pudor)
Poenis miserè tradatur infernalibus?
Sed flere nil iuvat: melius est forsitan,
Immo longè melius est, ut precatione
Afidua deuotaq; diuini inuocem
Numinis auxilium, quò et me et gloriam suam
Potenter uindicet atq; tuetur. O
Igitur maxime rerum opifex, turris, fortitudo,
Assertor, propugnator, portus omnium
Tibi fidentium, tu queso nunc olymbo
Ex alto mihi famulæ tuæ adsis, tu manus
Auxiliatrices porrige, tu potentiam
Tuam omnipotentem iam exere, quò beluam hanc
Septicipitem, meretricem Babyloniam,
Voluptiam nimirum peruersissimam,
Aggregiar, oppugnem, uincam. Ast quid turbinis
Circunquaq; hæc auditur? Unde murmur hoc
Repentinum? Quid horridus hic sibi uult sonus?
Pro Deum et hominum fidem. Iam uideo: Voluptia
Ipsa uenit, magno constipata examine.
Quid nunc agam primò? Quid auſpicabor? Heu

TERTIVS.

Me miseram, uac mortalibus. Statim' ne edam
Adoriar, an expectabo, donec concionem
Vocauerit inceperitq; affarier?
Tantisper certe præstolabor. Sic enim
Ex uerbis illius uenari occasionem
Oppugnandi commodius mihi licebit. At
Interea hæc auscultatrix stabo clanculum,
Ne me uel conspicetur uel agnoscitet.

ACTVS III. SCENA II.

Eiusdem generis.

Voluptia. Epicurus. Sardanapalus
Paris. Semiramis. Cleopatra.
Apitius. Salpinctes.

ITAN DIS Epicure, omnis ferè simul
Sua datus mihi nomina, meumq; unicè
Aduentum præstolari? EP. Sie est Domina, uel
Teste Apitio. Nam is non minus & adfuit
Et audijt, atq; egomet sanè. VO. Commodū igitur
Ac utile cum primis erit, ut itineri
Iam nunc accingamur, ne nostra fors mora
Paratos ab alienet rursum. SAR. Tempus est
Mecastor Hera. Inquiunt enim parœmia
Volgari; saccum aperiendum è uestigio,

Quum

A C T V S

Quum succula nobis offeratur. P A. Inquiunt
Ita & uerè quidem. Videmus namq; cum,
Qui paulò ante paratus fuit ut qui maxime,
Paulò post uix centenis posse equis trahi in
Nostram sententiam. V O. Sic res equidem se habet.
Quare heus Salpinctes, tu præcede nos parum,
Tubæq; clangorem excita, ut omnes sciant
Nos ad futuras. SAL. Effectum id curabo Sc.
Hera clementissima, tu sequere ubi libuerit.
V O. Hem Sardanapale atq; Pari, uos præcedite
Nos ambo. SAR. Ita fiet. P A. Probè curabitur.
V O. Tu uerò mihi Semiramis ad dexteram
Adhæreto. SEM. Parebo lubens, quicquid iussuris
Domina. V O. Tu autem Cleopatra latus claudes mihi
Sinistrum. CLE. Haud partibus deero meis. V O. Cæterum

Vos Epicure & Apiti nos consequimini
Quām proximè, citra omnem intercedinem.
Sic tum Pedisseque etiam, quæq; suo ordine
Aptè sequentur. EP. Curabuntur omnia
Hera tuo pro arbitratu. AP. In nobis haud erit
Princeps inclytus, quod non tuis respondeat
Exactè uotis. Quicquid iussuris modò,
Effectum strenue reddemus. V O. Certa sum
Facturos uos, fideles quæ deceant. EP. Et
Ipsa profecto, haud dubites. V O. Agè, eamus sicutur.

ACTVS

ACTVS TERTII.

SCENA TERTIA.

Methystis. Aselges. Agirta. Phagus.

Equid repentinus portendit hic sonus
Taratantaræ? Dij, quām obstupeo, uox fauicibus
Præ cursu terrorcūq; hæret. AS. Quid buccinæ
Hic clangor monstri alit? Quid? Ab artus mihi
Ingenti præ timore concutuntur omnes.
PH. At at, quantopere ad hunc tubæ clangorem ego
Miser conturbor. Nonquam, quod sciam, mihi
Horror tantus. AG. Vah, quanta uobis fortitudo
Inest! In pulicis etiam morsu Deus
A uobis inuocatur. In nō uel unicus
Musculus (ut ego quidem iam confpicor) suo
Vos facile cursu perterrere poterit.
Quid? Num ex leporis omnino edisti corculos?
ME. Quī sic Agirta? Num tam ridicula tibi
Hec buccinatio uidetur? AG. Ridicula plane.
Est nanc; futuri signum præsens gaudij.
Cur ergo inutere uobis perturbationem aut
Timorem possit? AS. Quid ais Agirta? Non-
Dum mihi datur assequi, quorsum tuis uelis
Enigmatibus. Dawis sum, non Oedipus.
Quare dic clarius obsecro, quid semias.

PH. Et

A C T V S

PH. Et mihi certè sermo tuus paradoxon adhuc
Videtur. ME. Nec mihi minus adepol.

Qu.

Nam natatore Delio (mea quidem
Sententia) opus fuerit, ne quis in eo
Nostrum fôrs præfocetur. AG. Dij, quid audios?
Siccine meras lippitis ollas, ut uidere
Haud dum amplius positis quicquam? An non uidetis
Voluptiam iam nostram adesse regia
Sua cum maiestate, ut ambo illi uiri
Prædixerunt? ME. Voluptiam? AG. Voluptiam
Inquam. ME. Qui scis? AG. Quia illi ijdem proximè
Eam sequuntur: ME. Iam video. Certè ipsamet
Est. AS. Est haud dubie. Nam & ego uiros conspicor
Eosdem, nobis qui dudum aderant. PH. Dij,
Quanta omnino huius Principis elegancia est?
Quanta & cultus & corporis concinnitas,
Venuſias, pulchritudo? AG. Adest, fauete iam
Omneis & quæ linguis, ut audire liceat,
Quidnam dictura sit nobis potissimum.
PH. Ipsis erimus Pythagoreis taciturniores,
Verum certè non per quinquennium tamen.

A C T V S T E R T I I I . SCENA Q V A R T A .

Acatal. & Hyperc.

Salpinctes

T E R T I V S.

Salpinctes. Agirta. Methystis. Voluptia.
Virtus. Sardanapalus.

E Ho, omnes quotquot adeftis, huc simul oculos,
Aureis, mentemq; iam uestram conuertite,
Ut nimirum, quid dicendum uobis ueniat Anap.
Modò, audiatis & clare & fideliter.
AG. Auditis Congerrones, quid præcipiat hic?
ME. Audimus. AG. Aduertamus igitur animum
Dictis summa cum diligentia, obsecro.
ME. Accurate profectò, ne dubita. AG. Benè est.
VO. Me aspice Viri, me audite unam, si uiuere
Vobis perpetuò collibet. Ego Voluptia
Sum, Dea uidelicet omnium suauissima.
Ego uoluptatis sum largitrix unica.
Ego illa inquam sum, quam non una quæpiam natio
Aut altera colit, sed quam totus orbis in
Vniuersum consensu herculè maximo
Sufficit, adorat, ueneratur. Me namq; tum
Reges tum Principes sequuntur anxie;
Me sacrati Sacerdotes ubilibet
Religiosissimè obseruant. Me Virginum
Venustus concomitatur ordo. Me chorus
Mulierum uenerabilis admiratur. Me item
Ac mea uexilla milites fortissimi
Summo studio per omnem uitam prosequi

Honos

A C T V S

Honoribus encomij q; gestiunt.

In summa: Omnis & quæ, quibus cordi est salus,

Meo sub imperio uiuere suauiter

Desyderant. Quid ni uero? Meo etenim

Ex pectore molles dimanant perpetim

Voluptates, delitiae, risus, cantica

Dulcia, & omnia deniq; honorum genera. Sub

Me uel nulla senectus uel sanè florida,

Sub me nil lugubre, nil infortunio

Subiectum, nil expositum ullis periculis.

Ast contrà, me qui concinnunt, qui respuunt

Mea placita, condignas subire ac perpeti

Coguntur poenas. His enim neq; gaudium

Erit, neq; pax, neq; fortuna prospera,

Neq; sanitas, neq; delitiae, neq; claritas

Fame aut honoris, neq; longæua deniq;

Tum uita tum uoluptas: sed contrà dolor,

Afflictio, mœror, infortunium, sitis,

Fames, ualetudo aduersa, ignominia.

Id quod uel in hostis nostræ Virtutis (at

Vitijs ferè dixisse) cultoribus satis

Semperq; colliqueret, ne aliunde sit opus

Exempla petere. Persuadent sibi fatui

Homines, solida ea esse omnia, quæ calumniatrix

Illa execrabilis phaleratis affolet

Subinde pollicerier sermonibus.

Sed

T E R T I V S.

Sed fallentur, fallenetur inquam peñime:
Sera nimis illorum resipiscientia erit: ah
Tardè nimis tangentur pœnitudine.
Quare (ð uiri) si uobis animus est simul,
Fœlicitatem ueram apprændere perpetim:
Si synceræ uoluptatis cupidine
Vlla tenemini, Virtutem fôrdidam
Cane peius & angue prosequimini odio,
Me uero unam ac solam, tanquam summum bonum
(Quod & re ipsa sum, teste Epicuro)
Amate, suspicite, obseruate mordicus.
Sic ego uicissim. VIR. Quid me, heus tu Voluptia,
Quid inquam malesana Voluptia calumnijs
Nugosis, iniustisq; me proscindere
Pergis? Quid hem perfida, quid miseris decipis?
Quid sordeis luxusq; tuos laudas? Quandiu
Tuis illecebris Mundus diuexabitur?
VO. Apage hinc meretrix peruersissima, uel mox edes
Pugnos: amolire inquam te euestigio hinc,
Nisi cupis, tuis ut crinibus inuolem.
VIR. Nihil efficies minis huiusmodi, nihil
A te mihi metuo. Quin quero ex te, unde nam
A quo ue Dæmone huc instigata sies, ut
Illos erroribus audeas seducere,
Illos corrumperem, in quorum potissimum
Fauorem ac gratiam Dominus meus Crucem

A C T V S

Mortemq; sustinuit longè durissimam?
VO. Ecquis(dic uenefica) iste Dominus est tuus,
Cuius adeò. Ast silentio premam, addere
Ne uidear camino oleum. V R. Quid? silentio
Conceptum animi premis? Sed crede, utcunq; me
Tuas malitias cæles, haud cælare eas
Tamen Deum poteris unquam. Ille abscondita
Etiam tenebrarum perspectissima habet: eum
Nihil omnium subterfugit. Porro autem, ut ad
Interrogationem tibi respondeam,
Scias Dominum meum esse illum, per quem omnia
Tum in celo tum in terra creata sunt, cuiq;
Est tanta potestas, tanta magnificentia,
Tantus honor, tanæ gloria, ut

Di.

In nomine ipsius genu flectatur omne
Cœlestium, terrestrium, infernalium:
Nimirum Iesum Christum à Nazareth, unicum
Naturalemq; parentis summi filium.

VO. Vah inuisum nomen. Video infæliciter
Me huc appulisse modò, video me iam nihil
Apud meos tyrones posse efficere, tam
Videlicet idem hoc nomen commemoratioq;
Ipsius pectus percellit meum. Age igitur
Procul hinc nunc: discedam, donec tempus mihi
Sese obtulerit opportunius. Hem Principes
Comitesq; cæteri, uos me sequimini

Quæso

T E R T I V S.

Quæso cur sim. SAR. Lubentes herculé, nihil
Enim nunc gratius facere nobis potes.

Nam omnes ad meretricis istius pessimæ

Voltum, adeoq; ad nominis Iesu mentionem

Ingenti correpti terrore sumus. VIR. Fugim⁹

Heus execranda! Quorūsum properas? Siccine ad

Vnius mentionem horrore concuti

Te sinis! Ah uestigia Leonis queritas,

Ut video. VO. Haud dum palmam feres

Di.

Saga. Aliud ueniet tempus, quo quod iam minus

Meo arbitratu perficitur, resarcitur

Abundè, idq; ingeni tuo periculo.

VIR. Exitus acta probabit. Verum haud adeò mihi

Abs te metuo, ut non ausim posthac latius

Tecum manus conserere. Immò tam clanculum

Non prodibis, quin ipsa quoq; adfutura sim,

Tuisq; quoàd uita mihi fuerit comes,

Oggannitura heresisibus illecebrisq;. VO. Ne

Vos quæso uiri, ne seductrici huic amplius

Ausculta ueritis, quin mox hinc subducite

Vos, meq; potius subsequimini, salus

Si uobis uestra cordi est. AG. Per placet Hera.

Nec enim est animus, diutius hæc figere pedem.

VIR. Ah iuuenes floridi, ah ne sic seducere

Vos ac captiuarier à peruersissima

Patiamini. Ne illecebris adlubescere

A C T V S

Huius nimium uelitis, suadeo. Adferunt
Namq; ipsam mortem, innumeris uos periculis
Inuoluent. AG. Heus Congerrones, auffugite quam
Primum hinc, uos ibsecro, ne ita blasphemias
Ictius inaudiat is. ME. Hoc decreuimus
Iamdudum omnes. VIR. Heus heus iuuenes, sistite pre-
cor

Paulisper cursum, attendite meis paululum
Monitis. AG. Quid hem subsistitis adhuc? Nonne uos
Facti pudet? Siccine sacræ Voluptiæ
Piam admonitionem omnino aspernamini?
Maturate gradum. ME. Ne stomacheris, adsumus.
VIR. Prò summe parens, o pudor supra pudorem
Omnem. Nemo superest, qui nostra gestiat
Vel audire. Heu dolor dolor. Quid cogitem,
Aut quid dicam nescio. Deflexerunt simul
Omneis, omneis perinde sunt inutiles
Plane facti: non est, bonum qui facit et
Amplius: haud est, qui studeat pietati, qui amet
Rectum, qui iusticie sacræ obseruans siet.
Sed quorsum conductit diu immorarier
His quæstibus quorsum. Verum ni lumina
Me fallunt prorsus, cernere me uideor duas
Nostræ ordinis puellas. Certè conspicor
Paramythiam & Andriam. Mirum uero, eæ
Quid hæc facturæ sint, quid adferant. Sed ex-

Spectabo

T E R T I V S.

spectabo tantisper, donec adsint mihi.

A C T V S III. SCENA V.

Eiusdem generis.

Paramythia. Andria. Virtus.

D Eum immortalem, quantam uoltus illius
Præ se fert mœstitudinem? Verū haud profecto
Id mirum est, quom præsertim uix in milibus
Multis unus reperiatur, qui quod piuum,
Rectum, iustum existit, requirat sedulò.
AN. O sæculum hoc ferreum, immò luteum,
Aut si quod deterius excogitarier
Luteo potessit. Siccine Voluptia,
Lerna illa malorum, sua oppresbit homines
Omneis tyrannide, ut nostræ huic nuspiam
Locus ullus sit reliquus? PA. Nullus plane, ut uides
Mea soror. Ast adeſt ipsa. VIR. Vnde uos precor
Iam adeſtis o Sorores dilectissimæ, aut
Quò tenditis potissimum? PA. Te petimus unam
Ambæ AND. Ad te solam hoc arripuimus itiner
Mater charissima. VIR. At qua de cauſſa? PA. Ea
Nimirum, ut te relictam iam ferè ab omnibus
Partim consolaremur, partim etiam (modò id
Ficeri posſit) corroboraremus. VIR. Tametsi

A C T . V S

Hoc pacto agatur mecum, ut ulla uix
Vel consolatio uel corroboratio
Animi mei tristitiam deuenire posset,
Nihilo tamen minus aduentus est mihi
Gratissimus uester. AN. Dolorem plurimum
Certè uicem tuam alumna, compertumq; sat
Habemus, te mirum in modum ura ob impios
Ilos mundi nequissimi mores, ob &
Detestandam Voluptate tyrannidem:
Verum precamur enixim, ut modum dolori
Adhibeas, ne te nimium maceres fletibus.
Non diffidimus enim, quin summus pater & his
Daturus tandem sit malis finem. VIR. Utinam.
PAR. Ne dubita, quin reuoca ad memoriam altius,
Quantis ab ipso mox mundi huius initio
In praesentem usq; diem sis impetus &
Angoribus & persecutionibus,
Et quam potenter tamen ille superum parens
Deus te ab ipsis demum liberauerit.
VIR. Hoc unum sanè me solatum est hactenus,
Alioqui iamdudum abiicissem hastam. AN. Futurum
Est, ut Voluptia una cum suis breui
Te adeò affligat, adeoq; oppugnet atrocibus
Iniurijs, ut nil spei uiderier
Posset reliquum: sed tu obdurato fortiter,
Animo fac sis praesenti, non te deseret

T E R T I V S.

Diu orphanorum consolator, non suum
Diu differet auxilium. VIR. Ut rurq; cognitum
Habeo, & instantem scilicet afflictionem
Et liberationem diuinam. Neq;
Ob id magnopere labore aut anxius animi
Sum: sed quod tanta Erebi principibus interim
Turba hominum propinatur per Voluptiam,
Quod tot mortalium pereunt aīe, hoc unū est Sc.
Quod me malè habet, hoc unum animum meum an-
xium

Cum primis reddit. PAR. Eia sis animo bono.
Suas Dominus non seduci sinet oues,
Nemo ē manibus suis eas rapiet. VIR. Et hoc
Me solatur. Ceterū, ut ut cueniat tandem, Sc.
Stat sententia, neq; declinare ad dexteram
Neq; ad sinistram, sed resistere fortiter
Hosti ad mortem usq;. AN. Ita facito. Sic Deus Opt.
Max, aderit tibi presentissima manu
Vicissim. PAR. Nō dubium est. Haud uerbum enim suū
Reuocabit unquam. AN. Ipsū certē cœlum priūs
Vniuersaq; terra peribunt, quam id, quod semel
Pollicitus est, reuocet. Non est mutabilis
Ut homo, haud idem iam affirmat, iam negat simul.
VIR. Huic me totam commisi, in manibus ipsius
Omnes mee sunt sorteis. Sed si commodum
Videtur, nos irum repetemus gurgustium

A C T U S

Vnā, atq; ibi de his agemus familiariū
Iuxta ac fusiū. P.A. Vbi uoles, in nobis mora
Nulla erit. VIR. Aḡe igitur, me iam subsequimini.

S C H O R V S.

Vt tenebris cum luce nitida
Nulla omnino est communio,
Vt item nox atra & dies
Inter se planè discrepant;
Sic nempe Caro & Spiritus,
Sic impij iuxta ac pij,
Sic Mundus item & Ecclesia
Inter se pugnant mutuò.

Hinc Caro, Mundus, & Sathan
Attentant sedulò omnia,
Vt in suam sententiam
Quoscunq; possunt pertrahant:

At Spiritus econtrario
Suis cum sectatoribus
Adducere omneis satagit
In sacrosanctam Ecclesiam.

Quò Caro uero cum suis
Rerum poscit potirier,
Omnia suadet mortalibus
Quæ à natura ipsis complacent.

Suadet

T E R T I V S.

Suadet delicias quærere,
Carnis studere luxui,
Sese exatiare libidine,
Vacare semper ocio;
Sed Spiritus contrà docet,
Pjjsq; intulcat sedulò,
Ut carnis potius comprimant
Peruersas usq; cupidines.

Suadet delicias fugere,
Luxuriæ uitium occidere,
Sectari castimoniam,
Sanctis uacare laboribus.

Verò ò nimis præ posteram ac
Vanam curam Mortalium:
Consilia pellunt spiritus,
Carnemq; sequuntur noxiā.

Pro uitam amplectuntur necem,
Incommoda pro commodis,
Pro delitijs perhennibus
Sese ultrò immergunt tartaro.

A C T V S Q V A R T I .

S C E N A P R I M A .

Nephalius. Encratius.

D S Mirum

A C T V S

Mirum profectō, num ita res habeat, ut modō
Accepi. At non dubiū est, quin habeat ita. Pro-
bē

Enīm compertum est mihi, Deum haud unquam suam
Relictum defenstricem. O quām lātor ergo
Ex intimis animi mei p̄cordijs,
Quām mihi summo p̄e gaudio cor subsilit,
Quod nostrae nondum hosti institutum cesserit
Suo pro uoto. Fāxit porrō maximus
Ille superum pater, ne unquam etiam cedat illi,
Quod molitur. Verum enī, meus Encratius
Viam huc rectā affectat. Is haud dubie certior
De re omni est factus. EN. Hem, te'ne hēc Nephali ego
Adeō repperio solum? NE. Nunc profectō, mi
Encrati. Salue plurimum. Tuus mihi
Aduentus est gratissimus. EN. Siluere te
Quoq; iubeo frater. Sed hēc quid obsecro
Agis rerum, quid meditaris, quid pensitas?
NE. Id diuinare potes nullo negocio.
Ne uerò te diu suffensum detinere
Videar, dicam rem omnem (ut est) breuiissimis:
Relatu accepi quorundam, nostram inter e
Voluptiam habitum esse duellum, atque hanc mox ha
rena
Concessisse. EN. Ah, non est Nephali, quod habeas
Fidem omnibus. NE. Qui sic uerò: Non factum ita est?
EN. Pro-

Q V A R T V S.

EN. Proferre hęc nil possum certi. Exitus etenim
Anceps fuit quod ad Antagōnistas quidem
Attinet. Ne. Heu, frustrā igitur sum gaudio
Perfusus, ut audio. Nam lētabar ob id
Mirum in modum. EN. Præterquām quōd uictoria
Nondum sat solida apparuit, scio, neminem
Ibi ex uolgo præsentem tūm fuisse, qui
Non in nostrę aduersarię descenderit
Totus sententiam. NE. Hui tam cito^s EN. Malis ferē
Semper magis citiusq; addicti reddimur,
Quām ijs, qui tradunt pia salutariaq;. NE. Sic
Est. Omnes igitur ad eam deflexere? EN. Nemo
Inquam adfuit, qui non eius caperet,
Idq; iubentiſimè, monita. NE. Eheu iam redit
Mœror pristinus. Utinam aliud mihi nuncium
Hoc proſperum mage contigisset. EN. Id ego
Quoq; (crede) mallem. Immò (ſi optio quidem mihi
Concederetur libera) uel miličs
Mori ipſe præcligerem, quām ut faltem unicus
Illiſ inuolueretur unquam erroribus.
Scio nanq; & id optimè quidem, quōd, quemadmodum
Adhærens Virtuti uitam æternam inuenit,
Sic qui Voluptiam ſequitur, reperiat
Pro uita mortem, amarorem pro dulcibus.
Pro lētitia perhenni nunquam finiendam
Tristitiam. Verūm quando ut cupimus non datur

Toleran-

A C T V S

Toleranda sunt nobis, ut res fert, omnia,
Donec meliora substituat Deus Optimus
Maximus. NE. Hem, abrumpe sermonem nunc paulu-
lum.

EN. Quid est? NE. Videor mihi nescio quid murmuris
Audire. EN. Timiunt aureis forsan tibi ex
Vaporum uitio. NE. Ut ut alias mihi timniant,
Iam nil huiusmodi sentio. Quin maximam
Etiam conspicor buc aduentantem turbam. EN. Vbi?
Vndeue? Sed & ipse multitudinem modò
Hanc conspicor. Papæ? quid apparatus hic
Tam splendidus portendit? NE. Nisi me opinio
Prorsus fallit mea, affirmare ausim, uenire
Illic Voluptiam nostram aduorsariam.

EN. Haud longè aberras à scopo. Nam præter illos
Quos incipio dinoscere paulatim, & ipsam
Peculiariter contuor. NE. O pessimum
Caput, o turba teterima. Prô maxime
Diuum pater, siccine seductrix hec tuum
Populum: Sed addam uerbis coronidem.
Nam adest, ut video. EN. Ita præstat. Ast alio interim
Deflectamus, donec præterierit ea
Suis cum illecebris. NE. Sic sanè, placet mihi.

A C T V S Q V A R T I . SCENA SECUNDA.

Q V A R T V S.

Sardanapalus. Voluptia. Epicurus.

Paris.

Tum herclē Domina consilium & probo maxime
Et laudo. Sic perge secundis uentis, ita
Nimirum exoptatam feres uictoriam
Tandem. V O. Haud illo sum commissura tempore,
Ut quid eorum, quæ decreui præsentibus
Vobis, in me desyderetur. Seniet.
Seniet inquam, qua cum illi res fuerit, breui.
Experietur planè ast suo infortunio
Maximo) animus quis mihi sicut, potentia
Quid ualeam, quibus ego sim uiribus prædita.
EP. Merito sanè Hera. Nam digna est, quam radicitus
Euellas. Siccine illa debebat tuam
Ad populum concionem inturbare? Itā?
Suis debebat suggillationibus
Dictorijsq; amaris te proscindere?
Ut Dij de&q; omnes illam male perduint.
SAR. Perdetur belua triceps hisce manibus
Meis. Videbit, non deesse Voluptiæ
Suos defensores, non deesse vindices.
PA. Vah quæ cogito, quæ m cor mihi intus aestuat
Ingenti præ iracundia. O si redeat huc
Mastigia pestilens; uel oculos eruam
Uli, uel corpus certè tingam sanguine.
Crede mihi Heroina, citius perfodier

A C T V S

Me uel mille gladijs patiar, quam te sinam
Inultam. VO. Vostra mihi satis superq; pol
Comperita fidelitas est: nec dubito quidem
Semel quin uos quod decet amicos candidos
Facturi sitis usq; Sed quem conspicor
Ilic aduentansem? Certe, nisi cæcior
Tiresia sum, nostrum conspicor patrem,
Meum video altorem charissimum. Ipsus est
Mecastor. Gaudeo ob illius præsentiam
Maximopere. Deflectite paulisper hinc
Queso proceres uiri, dum quid uelit audiam.
Arduum enim erit dubio procul negotium.
EP. Lubentes hercule obsecundabimus Hera
Tuis iussis. SAR. Quid ni? Neq; enim probos decet,
Sese intermiscere inuocatos cætui
Arcano. VO. Bellè sapitis. Merito laudo uos.

A C T V S Q V A R T I . SCENA TERTIA.

Pirastes. Voluptia.

IN tempore me hoc appulisse video.
Quam nanq; quærebam, quam accedere animus
Fuit, eam hæc nunc repperio, diligentia
Summa nostrum procurantem negotium.
Adsit coepitis ter maximus Beelzebul

VO.

Q V A R T V S.

VO. Quorū sum tu pater? ad nos' ne concessurus es?

An alio iter instituisti? PI. Ad te solam mea

Gnata. Iubeo te saluere. VO. Et tu saluus sies

Genitor mihi omnium longè charissime.

Quid cauſſe eſt, quod tam longinquam profectionem

Ad nos fuſce peris? PI. Dicam pauciſſimis

Filia: Relatu manū quorundam, hinc ad

Nos per Parcas transmifſorum, diebus ex-

Actis accepimus, Monſtrum illud peſſimum,

Quod per antiphrasin Virtutem nuncupant

Impij, ut hactenus, ita & iam maxime tuis

Preclaris ſtudijs auſibusq; reniti, eamq;

Ob rem tecum etiam in barenam deſcendiffe pro

More ſuo, ac conuitijs egiffe plurimis.

Ne igitur tu eius forſan maledictionibus

Commota ab iſtituto reſileas, mihi hoc

Negocij princeps noſter Beelzebub

Cum ceteris uenerandis patribus dedit

Potiffimum, ut quam primū conuenire te

Eniterer, animumq; tibi fortem adderem ac

Infractum contrā omnia Virtutis ſpicula.

Hac itaq; de cauſſa iam adſum, hæc occaſio

Aduentus eſt noſtri. VO. Nunc clare intelligo,

Quāt̄ ego ſum curae & tibi pater & inferū

Principitus præstaniſſimis. Et hoc(mihi

Crede) haud parum dabit currenti calcaria.

Sed

A C T V S

Sed differe iam obsecro, quibus rationibus
Hosti aptius nostræ resistere debeam,
Quibus modis eius retundere machinas
Commodius possim. PI. Aderit brevi ipsa, sat scio.
Quum ergo accesserit institueritq; more pro
Suo uerba in te contumeliosa, fac
Virago sis, oggannisq; illi acriter,
Nec committas unquam, ei ut concedas loco
Herbamue porrigas. Quin si proficere nil
Poteris uerbis, ad uerbera te conuertito.

Ad sunt tibi tui satellites, ad sunt sc.

Patroni, hos inuocato, horum utere brachio.
Haud te unquam deserent(mibi crede) haud te suis
Destituent præ sidijs. VO. Ea me spes tenet.
PI. In illis (me sua fore) non erit mora.

Tu modò macta uirtute(ut cœpisti)tuis
Adesto partibus, tuumq; simul &
Nostrum regnum ex inimicæ creptum fauibus
Fortiter affere, defende, tuere, uindica.

VO. Ita fiet Pater, ne dubita. Ast hoc uelim
Rogatum te interim, ne tu nos deseras,
Quum ad conflictum uenitum fuerit. PI. Quanq; diu
Abesse domi præ arduis negocijs
Mihi uix liceat, tamen quandoquidem semio
Hęc regnum nostrum uel seruari perpetim
Vel certè(quod maximus auertat Beelzebub)

Periclitari

Q V A R T V S.

Periclitari ac æternum succumbere,
Si palmam præsertim secum hostis auferat.
Manebo hēc tantisper (sed clanculum tamen)
Donec sit absoluta tandem fabula.
Et sic ubi confirmanda sis aut monenda de
Rebus aliquibus ad causam faciemibus,
Adero tibi frequens insufflando. VO. Sic age
P�cor. PI. Tu iam uerò cœptis insitito,
Ego me interim abdām alicubi. VO. Viraginem
Me esse uidebis pater. PI. Vale igitur filia
Chara unicē. VOL. Vale & tu genitor optime.
Ast tempus est, ut conuocetur Concio.
Nam iamdudum haud dubie me præstolantur. Heus
Itaq; Salpinctes, Andin? SAL. Adsum Domina, dic
Me quid facere uelis. VO. Sonum dī buccinæ,
Quò nostri conueniant statim tyrunculi.
SAL. Factum puta. VO. Benē habet, ego mox subse-
quar.

ACTVS QVARTI. SCENA QVARTA.

A selges. Phagus. Methystis. Agirta.
Voluptas. Salpinctes.

Io. io. Tubæ audio clangorem. Euge, iam
Meum in me pectus exultat præ gaudio.

E

Iam

A C T V S

Iam scio adesse columnen nostrum Voluptiam.
Audit is' ne hem Congerrones, quid buccinæ
Sibi sonitus uelit? PH. Audimus certè, atq; ob id
Solum tam nunc turmatim accurrimus. ME. En adest
Princeps Voluptia, nostra omnium salus
Et anchora. Eux, quanta animum iam hilaritas
Meum corripit? At ubi tu Agirta tam diu
Delituisti inerim? AG. Proh pudor, ego' ultimus?
Atqui esse primus meritò debebam. ME. Satis
Adhuc maturè ades. PH. O fælicissimos,
Quibus hanc Principem aspicere, alloqui, immò adhæc
Amplecti etiam licet. AS. Si iniurium
Tam est plausibile, quanta putas finis adferet
Bona, commoda, præmia? AG. Ea si connumerare quis
Particulatim uelit, is harenam etiam in maris
Littore numerare poterit. Verùm ut video, adest
Iuxta nobis illa. Taceamus igitur, ut
Quid sit dictura in iudiamus commode.
ME. Ne gry quidem loquemur. VO. Manda silentium
Salpinctes. SAL. Fiet Princeps clementissima.
Silentium uobis indicitur uiri,
Fauete itaq; linguis, & quid Voluptia
Vobis propositura siet animaduertite.
VO. Saluere uos omnes multum iubeo ò uiri
Mihi fidelissimi. AG. Aduentus herculè tuus
O præclarissima Dearum est omnibus

Nobis

Q V A R T V S.

Nobis longè gratissimus. AS. Aduentū Hera
Tibi gratulamur prosperum. PH. Conspectibus
Profectò tuis Domina nobis nil gratius
Vnquam potest comingere. ME. Delitiae unicæ
Tua nobis est præsentia: quin immò ad tuum
Conspectum non secus ac si nectar non sine
Nepenthe biberimus, subitò exhilaramur æquè
Omneis. VO. Collaudo uos alumni plurimum,
Ac habeo gratias, quod à adeò nomini
Addicti sitis nostro, quodq; sordidam
Præ me Virtutem contempseritis strenue.

AG. Quid ni uero Domina? Quis non certis frui,
Mallet delitijs, quam incertas frustra ac diu
Expectare? Illa suos spe inani pellicit:
At tu contrà tuis & polliceris &
Præstas solida ac certa. VO. Benē habet. Audite iam
Igitur porrò, que dudum ob interruptionem
Illam tumultuosam hostis nostræ eloqui
Haud aptè poteram. AG. Dic, quodcunq; libuerit
Hera, auditores experieris sedulos.
VO. Dixi diebus exactis, à me unica
Ac sola promanare uoluptatem omnem: adhæc
Orbem uniuersum nostro subditum esse regno
Imperioq;. Id iam argumentis certissimis
Probabo, ne quis me forsè mendacij
Insimulare queat commode. Quod attinet

A C T V S

Sanè ad primum, uidetis ipfī sat superq;,
Nullum uspīam esse in toto nostro corpore
Locum, nullam partem, unde non peculiaris
Aliqua uoluptas procedat. Aspice quæso
Ac contemplamini singuli membra: faciem,
Oculos, os rubicundum, genas, mentum, collum, Sc.
Humeros, brachia, lacertos, pectus, hubera,
Ventrem, fœmora, pedes, & si qua alia id genus
Sunt, ex quibus metiuntur pulchritudinem
Homines. Quod horum obsecro non elegantias
Meras, merasq; uoluptates testaturē Cat.
In corporis uero statura, in incessu, Sc.
In ornatu, in uestitu, quid non undiquaq;
Est plenum suavitate, maiestate, item
Delitijs, gloria, concinnitate? Quis
Hinc non perspicue colligat, quanta & animus
Ipse siet præditus omnino fragantia,
Quanta uoluptate? Sed alterum nunc prosequar
Etiam paucis, ut nimirum ostendam ac probem,
Omnes orbis totius incolas meo
Subiectos esse imperio, idq; lubentissime.
Euoluite precor annales, consulite Mundi
Historias, & inuenietis dilucide,
Non huius solum tempestatis homines
Me obseruare atq; sedulò uenerarier,
Verū priscos etiam & antiquos unicē

Meum

Q V A R T V S.

Meum coluisse numen. Exempla petitissimis
In promptu sunt. Præter eos nanque, quos modò hæc
Præsentes cernitis, Sardanapalum inquam, item
Paridem, Cleopatram, Semiramis, adhæc
Epicurum, Apitium, & alios quam plurimos,
Nostro etiam imperio subditi quondam fucere
Insignes aliquot reges atq[ue] principes,
Videlicet Xerxes, Antiochus, Ptolemeus,
Octavius, Tyberius, Caligula,
Claudius, item Nero, Sergius, Galba, & alij
Notæ huius innumeri. Ne quid dicam interim
De ducibus strenuis Hannibale & Holopherno,
Item de priuatis quoq[ue], Caio Sergio,
Domitio, Crasso, Metello, Clodio,
Tribunitio, Catilina. Sed quid his diu
Commemorandis conductit immorariere?
Quorsum facit hoc vastum mare altius ingredi?
Dies enim me longè citius deseret,
Quam omnes nostros cultores nominatim ego
Re:ensere que am. Eloquar igitur præcissimis
Ac summatim, sigillatim quod non licet.
Me coluit Assyria, Aegyptus, Troia, India,
Grecia, Babilonia, Mauritania, Asia,
Europa, Affrica: Me uenerati sunt Sarmatae,
Numidae, Parthi, Thraces, Persæ, Aethiopes, Getæ,
Sycambri, Itali. In summa nullus planè fuit

A C T V S

Sub sole populus, nulla regio, cuius haud
Sim habita semper tutrix unica Dea, Columna.
Quanquam uero hostis illa nostra Virtus &
Per seipsum & per suos nostros aliquandiu
Honores pristinos aberuncare uisa
Est: nunc rursus tamen, uelit, nolit, sue hi
Restituuntur tum dignitati tum quoq;
Majestati; idq; hoc pacto, hac fruge, ut iij etiam,
Quos hactenus habebam mihi infensissimos,
Iam turmatim placita suscipiant nostra. Sed
En, approparet mea Mastigia, & istum uolens
Suo pro more sermonem interrumpere.
AS. Vah pessimum caput, scortum impurissimum.
VO. Adhærete mihi firmiter: uiraginem,
Si accesserit, sentiet. PH. Haud deseremus unquam
Te Domina, ne metue. VO. Ea me spes sustinet.

ACTVS QVARTI,

SCENA QVINTA.

Virtus. Voluptia.

A H bone Deus, pergit etiam aduersaria?
Non dum satis habet, quod tam multis in sua
Pertraxit retia, nisi & omnes simul
Sibi reddat addictos? Heu quid faciam modò?
Quo me uertam? Quid consilij capiam? Sinam

Hoc

Q V A R T V S.

Hoc ipsam pacto pergere? Tacebo penitus?
Ah non isthuc è re mea est, non partium est
Meorum. Sic enim est futurum certius
Certo, ut totum porro Mundum in suam hæresin
Allegetet. Irruam in ipsam igitur, nec ab instituto
Animi desistam, dum halitus in me erit super.
Heus impia seductrix, nondum' ne tuo sat is
Factum est uoto, quod hos miserè uincis tenes
Captiuos, quod tua hos premis tyrannide,
Nisi & uniuersum porro orbem in tuam trahas
Senteniam, exitioq; summo mancipes?
VO. Ego' tibi uenifica rationem de omnibus
Reddere cogar? Tu pro libidine tua
Me proscidisti insigniter hactenus, tuis
Me pro arbitrio usque impetijs calumnijs:
Ne ægrè feras igitur uelim, si & ego uicissim,
Ut merita es, par referam pari. Profectò, qua
Tu mihi mensura es mensa, eadem à me quoq;
Tibi refundetur. VIR. Quod ego in hūc diē usq; feci,
Haud in mei feci fauorem aut gratiam:
Non inferui mihi, sed maximo patri
Deo, adeoq; uniuerso Mortalium
Generi. At tu quod moliris, nulli commodum
Parit, præterquam tum tibi ipsi, tum patri
Tuo Pirastæ ter nequissimo. VO. Quid aies?
Patrem' ne meum nequissimum uocas. VIR. Ita

A C T V S

Certè. Verùm non ipsum solum, sed etiam
Te. Ut ille enim mali omnis summus author est,
Sic & tu mater, satrrix, somesq; omnium es
Scelerum. Te namq; duce in Mundū libidines
Omnigenæ, immunditiae, turpitudines
Peraguntur. Te duce languescunt fortia
Hominum corpora robustiq; artus. Te duce
Juuentus florida marcescit, uirilis ætas
Pericitatur, deperit senecta. Tu
Ingenii corruptis, tu pectora inficis,
Tu sensus dissipas, tu rationem facis
Prutam. Ex te morbi & innumeris & lue sua
Pernicioſimi dimanant. Ex te item
Prælii, discordiæ, lites, homicidia,
Et quid malorum non? V.O. Quæ ſt̄haec recensio
Est? V.R. Quæris exempla? Tibi uni acceptum ferendū
Est, quod Troia olim florentissima perijt
Incendijs exitiosissimis, quod &
Parthorum regna excisa sunt, quod Afriæ
Imperium amplissimum ruit, quod Græcia
Insignis succubuit: ne commemorem interim
Corinthum, Aegyptum, Assyriam, Rhodum, Thraciā,
Et alias id genus regiones inclytas.
Vim autem scire, quid in te expectandum fiet?
Nil sanè aliud, quam fœda libido, crapula,

Luxuries

Q V A R T V S.

Luxurias, ebrietas, fastus, fallacia,
Dolus. Vis conrā nosse quid in me siet
Pottimum? Nihil aliud profecto quam
Solida gloria, fama generosa, ipsissima
Salus, uerus honor, diuitiae ueræ, decus
Perhenne, consilium sanum, iuslum, pium,
Et rectum. O igitur iuuenes florentissimi, o
Viri pulcherrimi, uostre consulite quæso
Saluti, pellite uanas istas corporis
Illecebras, fugite Voluptiam cane peius &
Angue: Imbuite uero conrā animos dogmate
Nosstro, nostram amplectamini pariter uiam.
Sic uerè demum ad synceræ uoluptatis
Pertingetis habitaculum fœliciter. Sc.

ACTVS IIII. SCENA VI.

Sardanapalus. Paris. Voluptia. Asotia. Pirastes.
Aphrodīsi. Argia. Malacia. Virtus.
Semiramis. Cleopatra. Agirta.

VAh, q̄ mibi circa cor ebullit sanguis. Hanc' ne
Iniuriam, heccine contumeliosa uerba
Inulta sinemus? PA. Inulta? Neutquam. SA. Quid ergo
Ut faciamus suades Paris? PA. Hoccine
Rogatu dignum? Euellemus eam funditus,

E S Idq;

A C T V S

Idq; euestigio. VO. O clientuli mei
Vestram fidem, me uindicate. PA. Ut dij deeq;
Omnes argilloquum illud monstrum. Siccine
Tu, dic agē, unicum deliciarum ducem
Dicterijſ laceſſere pergiſt VO. Ne precor
Vestrīſ me nunc præſidijs deſtituite. PA. Non
Id fiet Domina, tu bono animo ſies.

SAR. Vah terræ pondus, uah maſtigia. Tun' ita
Noſtrām audeſ Princepem nobis præſentibus
Conuijſ incessere: tun' hem oggannire in os
Illi haud uereris? AS. Quid? Taces? Hem hanc alapam
Tibi. PIR. Probè, ſic pergiſte in maleuolam
Grassarier. PAR. Quid contanur? quid neclimus
Moras? In ſtercora deiſciamus ſordidum
Cœnum. SAR. Heus adeſte ſimul Pedisſequæ, manusq;
Fligitorum iniſci: eſtabulo. APH. Adſumus
Vna omnes. AS. Apprændite igitur eam ſimul
Mecum Puellulæ, apprehendite, ut in lutum
Proſternamus lutoſulam. APH. In nobis mora
Haud ulla erit. ARG. Huc huc uenefica peſſima,
Huc concedendum erit tibi. MA. Hęc tibi locus
Eſt diligendus, hęc iaceas Maſtigia. PIR. ſic
Sic. Ita uolebam. AS. Quid agē iam reſponſitas
O peſſimum caput? Vbi iam lingue tuæ
Virulentia? VIR. Non deefit quod reſpondeam.
Sed quorū ſum iſthuc facit; Cedere enim cogitur

Nume

Q V A R T V S.

Nunc ius violentie. Verum hoc tamen inter om
Haud uos latebit, quod uindex aderit breui:
Tum ipse in foueam, quam mihi parasitis, incidetis
Credite. SAR. Quid? Cominare etiam adhuc? VO. Cedi-
Hem filiolae, trucidate, intermitte funditus. (te
Quid finitis eam pergere? APH. Ne te queso Domina
Maceres, nos hoc lolium cito extirpabimus.
VO. Ab ne parcite, neque ipsi neque pedissequis.
ARG. Bono esto animo: nam sunt ferè uelut mortuae.
Immōne my quidem facere audent. PIR. Laudo uos.
Sic decet. VIR. O oppressorum uindex unice,
Tu nunc mihi adesse digneris praesens, ut ex
Leonum horum eripiar flammiuomis fauibus.
Tuas nunc in manus meum commendo tum
Corpus tum spiritum. MAL. Vah, meretrix pessima,
Summum uocas ultorem? SEM. Sine uideamus, is
Num sit relicturus olympum, atque ipsi manus
Auxiliatrices porrecturus. CLE. Nil minus
Hercule fiet. Non sunt illi Mortalium
Ad eo res curae. SAR. Curae? Certè aliud nihil,
Atque ociosus est rerum spectator, ut
Verè Epicurus noster dicere solet. Perinde
Ipsi est, sursum ne an deorsum ferantur. VO. Eia,
Iam lator ex animo, nunc omnis moestitudo
Exempta mihi planè est, iam leti isthunc diem
Excipiamus. PA. Ita sancte Hera. Iam & tempus &

LOCUS

A C T U S

Locus & res, ut trepudiemus, postulat.

SAR. Sed unde potissimum auspicabimur? PA. Meo

Quidem iudicio nusp̄iam commodius, atq;

A chorea aliqua triumphali. VO. Iudicium hoc est

Mecastor optimum. Sic fiat. Adeste uos

Igitur ad unum oēs, rezes, reginæ, Cancellarij, Oe.

Pedissequæ, adeste inquam, & agite circulum.

Se. Nil per diū fidium fecero lubentius

Ego, quām ut choreæ huic intersim. Quare enī sum p̄
rata,

Vbi commodum fuerit exordiamini.

CLE. Adsum & ego, nil planè magis in uotis habens,

Quām huiusmodi choream mea præsentia

Ornare. SAR. Disperiam, si quippiam mihi

Placeat impensis, quām ducere choream

Hanc. VO. Sed quis præcentorem aget? AG. Si nō mea

Domina reuerenda tenuitatem reiſcere

Velis prorsus, ego præcentorem nunc agam,

Læpidaq; præibo cœtum hunc cantuunculā.

VO. Id uero, bone uir, adeò non reiſcio,

Vt, si facias, rem mihi etiam gratissimam

Feceris: haud solum autem mibi, sed & omnibus

Hæc iam præseniibus nostrumq; amantibus

Honorem. Bene habet, iacta igitur siet alea.

Verum quod præciuero ego, uos repetite

Vna omnes. VO. Curabitur. SAR. Effectum dabimus.

AGIR

Q V A R T V S.
A G I R T A.

Plaudite terrigenæ simul & platonica regna,

Nam capitalis ibi uestra inimica iacet.

CHO. Plaudite terrigenæ &c.

AG. Plausibus æternis hunc concelebrate triumphum,
Est virtutis enim gloria adempta modo.

CHO. Plausibus æternis &c.

AG. Exultate omnes, quibus est Dea sacra Voluptas,
Hæc etenim fixit magna trophya sibi.

CHO. Exultate omnes &c.

AG. Hanc unam semper Reginam agnoscite uestram,
Sola hæc uestra siet gloria, fama, decus.

CHO. Hanc unam semper &c.

AG. Hanc quoq; nos omnes ueneramur pectore toto,
Huius in imperio spesq; salusq; uiget.

CHO. Hanc quoq; nos omnes &c.

AG. Absolui cantiunculam, consulite quæso
Omnes æqui boniç; aliâs quod iam minus
Est præstatum, resarciam. V.O. Non est, bone
Vir, quod studium excuses: abundè enim satis
Tuo es functus polmunere, & tibi gratiam
Habeo per maximam, quod sic encomijs
Nos concelebraueris. Sed quid uobis precor
Proceres de hac ipsa canione uidetur? an
Non elegantiſima fuit. SAR. Nil herculè
Vnquam elegantius excogitarier

A C T V S

Eā potuisset. P.A. Musicen doctissimē
Profectō callet hic præcentor, optimē
De nobis meritus est Domina. SE. Quoties subit
Eius recordatio animum, toties nouo
Profundor equidem gaudio. CLE. Concinniorem
Audiui nonquam canticulam, uelut
In tertium cœlum rapt'a fuisse uidebar Sc.
Mihi, dum præcineretur. VO. Vera omnes iudicatis,
Ast nunc conuiuio quoq; insistendum erit.
Quare me iam int̄rō omnes simul sequimini,
Ut ibi genio indulgeamus, gaudijsq;
Refocillemus animos omnigenis. SAR. Placet
Hera, tu modò precede. P.A. Tu precede nos
Domina, in nobis nulla mora erit. VO. Curabitur.

S C H O R V S.

Inter uirtutes cæteras,
Quibus Pijs sunt præditi,
Duas habent potissimum
Præ omnibus excellentissimas.

Prior est, quod mendacijs,
Mundi huius uanitatibus,
Alijsq; rebus impijs
Repugnant usq; fortiter:
Altera uero ac præstamior,

Quod

Q V A R T V S.

Quod ueritatem candidam,
Pietatemq; ipsam sedulò
Tuentur & defensitare.

Verum quid inde sequitur?
Quæ sors uicissim illos manet?
Quid fructus illis adferent
Huiusmodi mol mina?

In Mundo sanè aliud nihil
Manebit illos certius
Quam odium, inuidia, indignatio,
Omnipharisq; afflictio.

Insidiæ illis ab impijs
Ponentur ubiq; gentium.
Quocunq; etiam uertent pedes,
Dira imminebunt iunctula.

Quamuis uerae innocentia
Studuerunt semper unicè,
Habebunt perit tamen
Longè omnium impijimi.

Accusabuntur acriter
Hæresecos ac maleficij,
Crimen nullum tam enorme erit,
A quo esse possint liberi.

Hinc iniicientur ignibus,
Hinc obrucentur lapidibus,
Hinc bestiarum dentibus

D.M.H.P

A C T . V S

Dantur molendi atrociter.

Sed hoc unum illos solabitur,
Addetq; animum iure optimo,
Quod hi qui corpus auferunt
Animam haud possunt interimere.

Quod item breui pro afflictione
Tristitiaq; momentanea,
Aeterna in cœlis premia
Habituri sint perhenniter.

A C T V S . Q V I N T I ,
S C E N A P R I M A .

Nephalius. Encratius.

Satis moratum iam intus, tempus monet, ut
Egrediar demum expiscerq; ubi Patrona nostra
Agat, & quorsum nam rerum redactæ res sient
Illijs. Et commodum herclè. Nam si quid oculis
Video, Encratium ego meum aduolantē hue conspicor.
Certè ipsius est. Is pro solita sua procul
Dubio sedulitate rem exploratam habet
Omnem. EN. Prò Deum & hominum fidem, quis ru-
mor hic,
Quæ hec fama est, quam audio? It an' uerū, à Voluptia
Herā nostrā oppressam esse? O indignū flagitiū,

Sc.
Ofaci.

Q V I N T V S.

O facinus, nulla unquam morte piandum. NE. Dij
Immortaleis, quid hæc querulosa sibi uolunt
Verba, quid hæc lamentationes? Nescio
Quid cogitare debeam potissimum.
Quid est hem Encrati frater dilectissime,
Quid querimonijs adeò totus uacans?
Num nam de nostra quicq; audisti? EN. Ah merito ego
Vaco querimonijs, iure lamentor. NE. Quid est?
Ne me cæles queso. EN. Vix mœstitudine
Præ maxima effari possum. Summa illa spes
Nostra omnium Virtus tantum non funditus
Extincta est à Voluptia. NE. Quid? Nostra ne
Hera exticta est? EN. Prorsus, & id una cum suis.
NE. Heu me miserrimum: oh dolor super dolorem:
Ah perij, quantus quantus sum. Haud diutius
Iam uiuere libet. EN. Cui(nisi insanissimo)
Viuere libèret, quum præsertim ea siet
Sublata, que lux Mundi fuerit hactenus?
Immò quid & nobis amplius expectandum erit,
Nisi hoc unum, ut quidem ipsa tradita est neci,
Ita nos quoq; impetamur mox ab hostibus
Crudeli mortis spiculo. NE. Ea certissimò
Nos herclè fors manebit. Nam si haud ipsi Hera
Pepercerunt, nec nobis parcere uolent,
Ut potè seruis: si sunt matrem familiās
Infectati, infectabuntur etiam procul

A C T V S

Dubio domesticos. Verum pape, quam ibi
Hois cerno specie? EN. Vbi sodes? quis est? NE. Vide,
illinc que ad nos recta tendit. EN. Dij boni.
Quod nam hoc spectrum est? Sed si quid acie i mibi
Adhuc est reliquum, uirginem esse suspicor.
NE. Qualiscunq; siet, uirginis habet figuram.
EN. Atqui & duos ipsam angelos comitarier
Apparet. NE. Id profecto boni signum omnis
Est. EN. Vt in am. NE. Quid uero suades? Nū paululus
Hinc deflectemus, donec transferit ea,
An h̄ec gradum sistemus tantisper? EN. Duo
Sumus, mane amus igitur, donec transeat.
NE. Si ita consultum uidetur tibi, placet & mibi.

ACTVS QVINTI,

SCENA SECUNDA.

Iustitia. Raphael, Vriel Angeli.

O He, que hic circumquicq; turbulentia
Apparet quod uastum chaos conspicitur h̄ec?
Nunc demum & uideo ipsa & comperio plus satis,
Piorum clamores esse uerissimos.
RA. Non alter iam profecto res mortalium
Apparent Domina, immo apparent peius etiam,
Quācum, quācum tecum peteremus Gomorrheorum
Ac Sodomitarum regiones. Quemadmodum

Enim

Q V I N T V S.

Enīm tum omnia uitia ad summum fastigium
Conscenderant, nullusq; uirtuti locus
Omnino erat reliquias: sic & iam(ut ipsa res
Testatur abundē) peccatis referta sunt
Omnia simul, à minimo inquam usq; ad maximum:
Nemo ferē est super, cui virtus inclyta
Sit cordi. VR. Sic est mihi frater: quapropter haud
Quoq; mirum est, si alma Virtus tanta passa sit,
Tantisq; adobruta malis. IV. At breui, ita uiuo,
Impia resciscet turba, quid egerit, suis
Quid molita sit effeceritq; nisi bus.

Videbit Virtutem, Virtutisq; assecras
Deo curae esse, non adeò(ut sibi pessime
Persuasit) ab ipso deserit. Persentiet
Clarē, propter misericordiam inopum atq; pauperum
Genitus, surrecturam Domini omnipotentiam,
Aduenturam ultionis diuinę diem.

VR. Acquum & iustum est. Satis uanq; diu maximus
Ille & Dominus & creator noster sua
Promisericordia immēsa cōmeritā poenā distulit. Oc.
Verūm quum diuitias eius patientie,
Bonitatis, ac longanimitatis respuant
Homines cæci, meritō in eos irā ac furore
Tandem grassatur. R.A. Misericors sanè est Deus
Noster, adeoq; & summe misericors, sed &
Iustus perinde est. Verūm miserandum tamen

A C T V S

Hoc est cum primis, quod sic Mortaleis sibi
Ipsis damnum exitiabile inferunt, suęq;
Ipsi perditionis sunt authores. IV. Ea est
Mundi indoles. Perniciem querit unicè,
Salutem uero quantumlibet & utilem
Et necessariam aspernatur. At en, quos hęc
Reperimus homines tam solos? Voluptia ne
An Virtutis sectatores? R.A. Si quid profecto
Externae uoltus speciei credi potest,
Sunt ex Virtutis ordine. VR. Non dubium: oculi
Enim ipsorum lachrymis madent, quod impijs
Vtiq; haud uenit usu unquam. IV. Censem optime.
Nam nostrarum sunt partium. R.A. Lector equidem
Vehementer, esse adhuc aliquos, cordi quibus
Sit pietas atq; religio. IV. Nonquam deerunt
Sui Virtuti cultores. Sed adibimus
Eos recta. VR. Vbi uolueris Domina. Nos tuis
Tenaciter inhærebimus uestigijs.
RA. Ita sanè, subsequemur quocunq; iueris

Sc.

A C T V S Q V I N T I .

S C E N A T E R T I A .

Encratius. Nephalius.

Iustitia.

Adest

Q V I N T V S.

Adest hem. Fœlix faustumq; siet, ipsa quod
Apportat. NE. Spero, nam angelica præsentia
Lætum portenderet solet omen. IV. Eſſe uos
Saluos iubeo uiri. EN. Salue tu quoq; uicissim
Matrona quæcunq; es. NE. Et te salute, qua
Licet impartimur Heroina. IV. Quid hæc obsecro
Tam solitarij agitis, quales' ue estis? EN. Sacræ
Sumus Virtutis, sed modò pro turpiter
Oppressæ, ſectatores studioſiſimi.
IV. Eius' ne, quam nunc prostrauit Voluptia?
EN. Eiusdē ò Domina. IV. Sed hæc quid interim. EN.
Nihil

Aliud ſanè, quam ut defleamus eius hic
Cladem miſerrimam, utq; & nos ſimul ad idem
Paremus certamen. IV. Bono animo eſtote, nil
Iam uobis accidet mali. NE. Utinam. IV. Fidite
Mihi. Ego enim & alumnam uestrā ex hostium
Breui manib; cripiam, & uos quoq; liberos
Reddam periculis ab omnibus. EN. Utinam.
IV. Hac una de cauſa cœlo delapsa ſum,
Huius rei nunc adſum gratiâ.

Qui.

EN. O aduenisti igitur deſiderabilis.
Iam priſtina animi lætitia reuertitur.
Sed quod tibi nomen ò Domina reuerenda? ne
Id nos cœles quæſo. IV. Dic & oſinen uocant
Mc Graij, Latij Iuſtitiam. NE. O iuſtitia præ

A C T V

Cunctis obseruanda unicè. **Tu**n' illa (age) es
Piorum tutrix constantissima. IV. Ipsa ego
Sum, ac talem nempe me esse uidebitis breui,
Quum de Voluptia illiusq; pessimis
Sectatoribus, ut par est, pœnas sumpsero.

EN. O letam nimis hanc lucem, o uerè candidum hunc
Diem, quo consolationem huiusmodi
Audire nobis licuit. IV. Sed, quid audio
Susurrij: quid ist hic sibi subitaneus.
Iam uolt tumultus? **N**E. Ignoramus hercule
Domina, nisi fors hostis nostra Voluptia
Suo pro more prodit. Sic enim solet
Tumultuarier, quotiescumq; populi
Adit frequentiam. **E**N. Certè ipsa est: conspicor
Eam nang; hisce oculis meis. Dim.
IV. Bene est, accedat: acta probabit exitus.

ACTVS QVINTI.
SCENA QVARTA.

Voluptia. Epicurus. Paris. Apicius.
Salpinctes. Sardanapalus.

SAtis, clientes optimi, qua' nam modo
De cauſa prodierim: ut nimirum posteaquam
Omnijs intus indulserimus gaudijs,
Ob partamq; triumphauerimus uictoriam,

Nunc

Q V I N T U S .

Nunc quoq; populum ipsum, quem addic̄tissimum mihi
Sum nacta, porrò conueniam, atq; in instituto
Fœliciter cœpto promissionibus
Amplis retineam cor firmemq; ne (quod haud
Semel tamen uenit usu) admoras retrahere
Manus inducantur. Si igitur quid habetis, hac
Quod in re uel dictu uel factu commodum
Fuerit, mihi pro fidelitate solita
Communicate. Plus enim (ut prouerbium est)
Vident oculi, quam oculus. Et nullus in suis
Ipsius satis est perspicax negotijs.

EP. Ut nomine ego quidem respondeam omnium
(Id quod tamen pace fieri uesta uelim)
Et dico & affirmo constanter, neminem
Nostrūm tanta prudentia esse præditum,
Qui singula ad præsens necessaria negotium Sept.
Subtilius comminisci, argutiūs eloqui,
Et penitiūs auditorum animis infigere
Posit, quam tu una, o princeps clementissima.
VO. Eia. PA. Huic Epicuri sententiae ego pol
Prorsus subscribo Domina, utcunq; sentiant
Alij. AP. Quod ad me sanè attinet, eo totus &
Manibus & pedibus in eandem hanc sententiam.
Nec dubito, quin & cæteri idem pro se sint
Dicturi, si quidem quis eos interroget.
VO. Gratissimum habeo, mea quod adhuc authoritas

A C T V S

Tanquam penes uos aestimetur, aet monet
Tempus, populi quo conuocetur concio.
Heus itaq; Salpinctes, ad esdum, est quod uelim
Per te curarier. SAL. Adsum obseruandissima
Princeps, quid est, quod me uis facere? VO. Buccinæ
Aedito signum, nostri quo alumi conuolent.
SAL. Factum puta. VO nos iam pedetentim subsequi
Volumus. Breui enim aderunt illi, satis scio.
SAR. Præcede tu Hera, sequemur una singuli.
VO. Fiet.

A C T V S Q V I N T I . SCENA Q V I N T A .

A selges. Phagus. Agirta. Methystis.
Epicurus. Voluptia.

DII, buccinæ iam clangor intonat.
Nunc aufugit omnis à me somnolentia.
O quam dudum hanc audire gesti⁹ animus.
PH. O clangorem desideratum buccinæ,
Quam desiderio iam dudum teneor tui.
AG. Euax, tubæ audio signum, iam Voluptia
Adest, delitiae nostræ ac columen maximum.
ME. O sacram lucem, niueoq; dignam
Calculo, qua mihi datur aure gratum

BUC-

Q V I N T V S.

Buccina signum accipere sonore. Plaudite
cuncti.

EP. Audim⁹ Domina, quām deuoti isti tibi sient⁹

Quanto aduentum tuum desyderio expetant⁹

VO. Audio Epicure, & gratissimum habeo hercules.

Quare etiam qualia gerunt in me pectora,

Talem me quoq; uicissim erga se sentient.

AS. En Princeps nostra Voluptia adest. Videtis hanc

Heus combibones⁹ PHA. Ut q; ni nos autumas

Oculis planè captos. AG. Quid si igitur canticum

Aliquod triumphale instituerimus in honorem

Illi⁹, gratos unde nos uideret in

Se esse. ME. Mihi haud consilium displicet huiusmodi.

Sed quis præcinet interea nobis⁹ AS. Quis⁹ rogas⁹

An nescis, quis nuperrimè præcinuerit⁹

ME. Nunc in mentem uenit. Agirta hac arte præ

Cunctis pollet mirum in modum. AS. Tetigisti acu

Rem⁹ ipsam. AG. Spartā hanc probè adornabo, si qdem

Id uobis placat. PHA. Immò perplacet. AS. Placet

Profectò maxumè, tu exorditor modo

Telam. AG. Verùm ut præcinuero uobis, ita

Et uos statim canite. ME. Exactè curabitur.

AG. O diem sacrum celebremq; nobis,

Ad sua quo nos nitida Voluptas

Gratis adscivit bona, quo perhenni

Laude repleuit.

A C T U S

CHO. O diem sacrum &c.

AG. Huius unius nitet usq; splendor,

Huius est uerè solida potestas,

Totius mundi hæc superat honores

Delitiasq;

CH. Huius unius &c.

AG. Huius instantum meritò probantur

Dona laudantur adeò fauores,

Virtus ut cunctis habetur ipsa

Vilior alga.

CH. Huius instantum &c.

VO. Sic sic alumni sic decet, iam sentio

Quales in me sitis: nunc experior satis,

Superq; reipsa, quantopere sitis mihi

Meoq; regno addicti. Atq; hinc deiero per

Dextram hanc, perq; diadema nostrum, me uicissim

Pro isthac uostra congratulatione iam

Mihi carmine suavi exhibita solemniter

Aeternas uobis delitias, amplissimos

Honores, gloriamq; immarcessibilem

Decreturam. AG. Quicquid fecimus ò inclyta

Princeps, id fecimus lubentes ædepol

Atq; ex animo. Sed sub ueremur interim

Tamen, immò ingenuè agnoscimus etiam, minus

Nos multò, quam decebat, quamq; honor tuus

Merebatur, fecisse. VO. Voluntas adsolet

Laude

Q V I N T V S.

Laudarier, ubi desunt uires, Cæterum
Dicte quæ so ingenuæ nunc singuli: ut trius
Vobis magis arridet uitæ institutum, Quia.
Meæ ne, an hostis nos iræ virtutis? PH. Quid? Ab
Quid Virtus impia, quid Virtutis institutum?
Vmbræ fuerunt merae. At salua nos precor.
O Domina. Dij boni, quid hoc spectaculi est?
VO. Quid sic exclamas? quid te horrore concutit?
PH. Vide. Petit nos recta mulier gladium ferens
Manu, alijs concomitata duobus. VO. Siccine
Muliercula una te terrefacit? Agé
Veniat, ac descendat nobiscum in barenam. AS. Ut ut
Siet, ego aduentum eius non præstolabor. AG. Et
Ego fugam molior hercule: nam lumina
Eius Gorgoneo sæuius igne micant. ME. Fugam
Capessamus quæ so actutum uiri, salus
Si nobis cordi est. PH. Memores admones, fugam
Adornamus simul omnes. AG. Vixim clanculum
Omnia, ne Princeps nostra isthuc persentiat
Habere nos præ manibus. AS. Quo ad licebit. VO. Esse
Mirum per pol, nobis quid allatura sit
Hæc fœmina: sed constanter operibor ipsam,
Ut quæ qualis' ue siet, inclarescat mihi.
Vos animo estote forti omnes, nihil enim
Eius uobis oberit unquam proteruitas.
ME. Utinæ hæc uera loquaris Domina. VO. Verissima
Credite

ACTVS

Credite. ME. Prope diem clarè uidebitur.

ACTVS QVINTI.
SCENA SEXTA.

Iustitia. Voluptia. Raphael. Vriel angeli. Epicurus. Sardanapalus. Paris. Semiramis. Cleopatra. Apitius. Virtus. Pedissequæ Volup. Senarij.

HAUD temperare mihi possum diutius,
Quin septicipitem hanc nunc aggrediar bestiā:
Adeoq; et tempus unicè isthuc postulat.
Si etenim diutius impunè perrexerit
Ita ut iam incœpit, uniuersum orbem ferè in
Suam misérè abductura est hæresin. Quem enim
(Nisi saxo quovis duriorem) non suis
Illiſis incantamentis illecebrisq; demum
In errorem duceret? Haud igitur utile est
Nectere posthac moras. Quare me uos modò
Sequimini ambo, ut iniunctum negocium
Conficiamus fideliter. V.O. Au, quām uoltus huic
Est toruus, quanta in ea seueritas relucet.
RA. Eu, quantopere trement ad aduentum tuum
Domina, quām maximè obstupescunt singuli.

Q V I N T V S.

IV. At peior noster discessus erit, exitus
Quām principium longē formidabilior est
Futurus illis. VR. Est profectō miserrimum,
Sic homines seme tipos ire perditum.

Sed quid facias, quum ipsi nolunt resipiscere?

RA. Nonnulli certè etiam fugam properanter in-
Eunt, O fælices, qui sapiunt tempore.

IV. Dic agè seductrix pestilentissima, dic inquam Se.

Immanis belua, meretrix Babylonica,

Quandiu ita pergere stat animus? Nondum ne sat

Tue factum est libidini? Nondum satis

Tyrannidem in exercisti innoxiam?

Nondum præclaræ Virtutis calamitas

(Qua ipsam tu oppressisti perquām crudeliter)

Te exatiare potuit? VO. At at, præ timore uix

Subsistere possum amplius. EP. Heu, quorsum modō

Redigimur? quō nunc nostra causa labitur?

IV. Væ, uæ, uæ tibi, uæ & sectatoribus tuis.

SARD. Heu me miserrimum. PA. Prō inferūm fidem,

Quæ nos circundat infælicitas? IV. Dies

Adest tandem ultionis, adest inquam dies

Luctus, doloris, miserieq; maxumæ.

Iam tibi rependetur, quicquid clarissimæ

Virtuti ingessisti hactenus. Nunc ipsius

Tristitia conuertetur summum in gaudium,

Ploratus in risum, afflictio diutinam in

Tranquillitatem

A C T U S

Tranquillitatem, pacemq; perhennem: Tua
Verò letitia in summam mœstitudinem
Contrà uortetur. Quemadmodum resisti in hunc
Diem, sic iam posthac lugebis perpetim.
Post delicias blanditiarq; momentaneas,
Supplicia reponentur tibi sempiterna. V.O. Ohe
Quæ sum? pristinæ ubi est integratæ nitor? Vbi
Mei iam sunt defensores & assecræ
Ah perij. SE. Eheu, quid fecimus miserrimæ
Nos? CLE. Super arenam prô dolor ædificauimus,
Spe omni sumus iam frustratæ, collapsa sunt
Nunc omnia. IV. At his nihil efficitis querimonij.
Sera nimis uostra pœnitentia est. Id oportuit anteâ. OC.
Vos perpendisse. Non certè Sapientis est
Dicere, non hoc putaram. Sat diu Deus
Ille optimus maximus iniquitatibus
Vestris connixit, sat diu pœnam distulit.
Ast quando omnia sunt frustanea, nihilq; uos
Omnino commouent, aliud necesse erit
Ut experiamur. Verum heus administrî abite
Illuc prius, Virtutemq; euestigio
Absternit sordibus erigite unâ cum suis,
Ac pristinæ restituite integrati. VR. Ita
Domina curabitur, et id diligentia
Quidem summa. AP. Diu infernales, uestram fidem.
Siccine Virtuti restituetur pristina.

Potestas

Q V I N T V S.

Potestas? Siccine ea Dijs immortalibus
Est curæ? Ah conclamatum est, est spei nihil
Iam nobis reliquum. R A. Surge o Virtus inclita.
VR. Exurge o maxima regis summi filia.
VIR. Eheu tandem semiuia expurgiscor. Ast
Quisnam me exuscitauit? cuius audio
Clamorem? R A. Exurge laetabunda, nos tui
Sumus exuscitatores, nostram audijisti
Vocem. Exurge inquam, et ne timeas tibi. Nihil
Tibi amodò nocebit. Iustitia enim adest
Te vindictura, omnibusq; ab hostibus
Ereptura æternum. VIR. Quid audio? Ita' ne
Iustitia e cælo delapsa huc uenit mei
In gratiam? RA. Leua oculos et uide. VIR. O plus
millies
Salve iustitia, ave o solatrix unica
Misericordia. IV. Bono animo sis dilectissima
Soror. Tua iam mœstudo in gaudium
Vortetur perpetim. Videbis nunc tuorum
Ante oculos hostium stragem supremam. VO. Hui,
Nos quanta iam circumstat uiri quaq; tum
Angustia tum pernicies. IV. Heus administrari
Ad me. RA. Adsumus Domina uenerandi, eloqucre, qd
Nos porrò facere uelis. IV. Irruite in impiam
Istam cateruam, iniuriantis somitem,
Voluptiam nimirum, cum omnibus suis

Com-

A C T V S

Commilitonibus prosternite, cædite,
Interimite. Sic iusti Dei est sementia,
Sic nobis præcepit. VR. Bellè curabitur.
RA. Commiseret me profectò cæcitas horum.
PED. Eheu, petunt nos recta gladijs angeli.
Salua nos mater, ô salua nos, actum erit
De nobis modò. VO. Prò frustrà me inuocabis.
Nam nec meipsam potis sum saluare: perij,
Perij ipsa, quanta quanta sum. ô tyrannidem
Sæuissimam. SAR. Maledictus ille sit dies,
Quo hunc in mundum me mater edidit. immò sit
Dies ille maledictus, quo Voluptie
Me placitis consecraui. PA. Utinam abortiuus essem
In ipsa mox conceptione factus. O
Dolorem super omnem dolorem. Siccine
Mors atra principum etiam filios uorat?
SE. Hei mihi, quid feci? quò iamnunc redacta sum?
Cur illi inseruire libuit, quæ sola nos
In tantam præcipitauit infoelicitatem?
O Virtuti utinam præ hac studiissem tempore
Omni. CLE. Heuoë, & ego hæc ferre cogor spicula.
Maledicta Voluptia cum delitijs omnibus
Aeternum siet: hæc author huius est mali,
Hæc istam nobis consciuit tragediam.
EP. Heu heu, quam durus exitus, quam pessime
Et ipse falsus sum & alios sefelli ego.

AP.

Q V I N T V S.

AP. Prō dolor, & in me(ut video) hēc cūdetur faba.

Ego iam & sortem & usuram persoluere

Cōgar. Perij, perij miser. O Voluptia

Voluptia, quām nos fefellisti tuis

Istis illecebris, quām nos infortunio

Propinasti summo. Ah ad rectim res modō

Omnis rediit planissimē, nullus sum ego.

RA. Facta executio est Domina, ut iussumus.

Num quid præterea est, quod nos exequi uoles?

IV. Nihil in præsentiarum. Præceptum hactenus

Diuinum extenditur. Nunc gaudie gaudium

O virtus soror, nunc triumphum agito modis

Omnibus hylarissimum, nunc frontem exporrige,

Vide enim, tuorum hēc hostium cadavera

Prostrata iacent, deuictus eorum fastus est.

Atq; ita posthac etiam continget omnibus,

Tua qui aspernabuntur dogmata. VI R. Gloria,

Laus, & honor summo sit Deo patribi

Verò o iustitia iustissima gratiarum

A me actio perhennis debetur. Nunc scio

Vereq; experior, quantæ sim curæ Deo,

Quantopere mei is rationem habeat, q̄ opportunus

Sit adiutor in afflictionibus. IV. Mearum

Est partium modō, ut re, ob quam ablegata eram,

Confecta, alta petam rursus olympi sydera.

Quare iam mea soror uale, uale inquam mea

A C T V S

Charissima soror, summiq; gloriam patris
(Vt i sane hactenus fecisti strenue)

Ratione omni porro amplificare, promouere,
Et illustrare pergit. VIR. Quantum in me erit,
Meis (Christo auspice) non deero partibus.

Vale & tu o Iustitia consolatrix mea;

Vale longum impietatis ultrix equissima.

Meos iam nunc tandem recta petam lares,

Hylarisq; meis una cum sectatoribus

Diem hunc laetissimum transigam. At omnino ni

Cecultio, ueteres illos uideo meos

Philaretos, Nephaliū atq; Encratium.

Profecto ij ipsi sunt; hos operirier

Me h̄ec tamisper, donec aderunt, oportet.

Cdt.

A C T V S V. SCENA VII.

Encratius. Nephalius. Virtus.

I Op̄an. Nunc uiuere tandem libet,

Nunc ualeant tristeis curae. NE. Dij, quē hic audio
Tantopere ouantem? Te ne Encrati?. EN. Scilicet.

Meipsum & uides Nephali, & audis corā. NE. Age,

Quid factum est? quis rerum obsecro fuit exitus?

EN. O laetissimus. Omnia (laus superis) facta sunt

Noua, uetera prorsus transferunt. NE. O utinam

Hic uera prædices. EN. Immō uerissima.

Atq;

Q V I N T V S.

Atque en. NE. Quiden? EN. Virtutem ne uides? NE.

Principem

Nostram? EN. Ipsissimam. NE. Vbi sodes? EN. Verte
ad dexteram

Lumina, ibi eam uidebis. NE. O spectaculum

Faustissimum, o laetissimam presentiam.

Iam in me meus reuiniscit pol spiritus,

Iam gaudio totus perfundor. Properè

Quæso illam adeamus, omnem abrumpamus moram,

Vt illi adesse quam primum possumus. EN. In

Me non erit, hæc quod desyderes. Ego

Enim iamdudum accessum meditor. NE. Bellè habet.

VIR. Ad me actutum uiri: uos hæc expecto iam

Solos. EN. O salue Virtus, unica nostra omnium

Aliumna. NE. O Virtus maximum collègij

Nostrum columen salue. VIR. Salute uos quoq;

Vicissim impétior amici integerrimi.

Gaudete mecum, mihiq; gratulamini.

Nam Babylonicum illud scortum funditus

Euasum est; hostis nostra capitalissima

Prostrata iacet, uersaq; planè est in puluerem.

EN. Audiuimus hera, et letamur plurimum

Ob id profectò, magno nobis gaudio est

Septicipitem illam extirpatam esse bestiam.

NE. Benedictus sit Deus ille Israël maximus,

Quod uisitauerit, adeoq; redemptionem

A C T V S

Aeternam plebi fecerit sue: ē manu

Quòd hostium suos reddiderit liberos.

VIR. Meritò sanè is laudandus nobis est. Ab ipso

Enī solo manat uictoria: huic & uni

Et ante omnia, quæcunq; uerè sunt bona,

Perfecta, solida, sancta, accepta ferenda sunt.

Vnde & ego, quanta quanta sum, tum corpore,

Tum anima, tum spiritu, ipsum summis laudibus

Vsq; celebrabo: eius canam magnalia:

Eius depraedabo misericordias.

EN. Cantabimus & nos Domino: gloriose enim

Egit: equum ac ascensorem precipitauit in

Mare. NE. Fortitudo & laus nostra est Dominus: sa-

lutem

Ipse in nobis est operatus ter maximam.

Dominus quasi uir pugnator: nomen illius

Omnipotens: currus Parhonis, exercitumq;

Eius ferociissimum aquarum concredidit

Atq; adeò immersit fluctibus: dextra Domini

Potentiam exeruit in fortitudine.

VIR. Sit nomen eius cunctis admirabile,

Ab omnibus laudetur usq; in secula.

EN. Fiat fiat, VIR. Sed unā iam gurgustum

Nostrum porrò subibimus, ut hymnum, quem sumus

Vt cunq; hic auspicati, illic foeliciter

Absoluamus iuxta ac sedulo. NE. Vbi cunq; tu

voles

Q V I N T V S.

Voles hera, præcedito: nihil in nobis morarum
Erit. VIR. Benè est, me igitur pedatò sequimini.

S C H O R V S.

Scriptura paſſim prædicat,
Ipsaq; docet experientia,
Tum Dominum adesse maxime,
Quum ſint deplorata omnia.

Videmus namq; propalam,
Quod quandiu mortalium
Spes ulla uſpiam adhuc emicat,
Suum ipſe auxilium differat.

Solus enim uult agnoscier
Tutor feruatorq; omnium.
Sibi ſoli uolt adſcribier
Omnem profecto gloriam.

At quando homo quid adhuc potest.
Quando is potis eſt dare pharmaca,
Datum auxilium diuinitus
Vix illus quit deprændere.

Verum ſimul ac ſpes omnis eſt
Ablata humana penitus:
Quum nemo prodit uſpiam,
Opem qui homini afflito ferat:

Tum inquam Dominus potentiam

A C T U S

Suam potenter exerit:
Auxiliatrices tūm manus
Exporrigit fideliter.

Tum declarat dilucide,
Vbi omnia desperata sunt,
Vbi nullus possit ferre opem,
Se adesse præsentissimum.

Hinc iam etiam in sacris literis,
Asylum dicitur in opum,
Adiutor in necessitate,
In opportunitatibus.

Immō hinc sese quoq; ipsem
Patrem pupillorum uocat,
Consolatorem item orphanōp,
Ac uiduarum iudicem.

Hēc igitur habent solatium
Afflīcti in Mūndo perditō:
Hēc eriguntur animi
Versantium in angustijs.

Persuasorem hinc solidam
Capere possunt ubilibet,
Se haud desertos iri à Deo
Afflictionis tempore.

Si modō uitam tamen agant
Sua dignam profēsione.
Quandoquidem se timentium

Prote-

Q V I N T V S.
Protector ipse futurus est.

S E P I L O G V S.

Suprema iam (laus Superis) Actiunculae
Nostræ addita est manus. In qua si forsitan
Peccatum est uspiam, aut præter decorum (uti
Fieri haud potest difficile) quid tūm dictum tūm
Gestum existit, id omne solita uestra obsecro
Pro benevolentia, uiri integerrimi,
Condonate atq; nostræ ineptitudini
Adscribite: Si quid uero utilitatis aut
Fructus inde ad uos redijt, ex authori omnium
Deo ingenieis profecto agimus gratias,
Et nobis ipsis gratulamur plurimum.
Verum utcunq; ceciderit alea, fœliciter
An infœliciter, nil certè studuimus
Aliud, nil conati sumus impensius,
Quām iuuentuti ut prodeßemus candidæ,
Quām ut huic Voluptatis, scelerum nempe omnium
Lernæ, incuteremus odium; ut Virtutis contrà
Studium augeremus iuxta ac obseruantiam.
Ut igitur desint uires, ludanda tamen est
Voluntas. Quare ex uos iam (si uidetur) hanc
Vobis habete commendatam, ac plaudite.

A 2235146

OCN 246261346

AD PIVM LECTOREM.

Hoc te præmonitum uelim, pie Lector, me in pedibus obseruandis non admodū fuisse superstitosum ubique. Aliquādo enim loco uel iambi uel spōdæi tum pyr richio tū trochæo usus sum, licet rarò tamē. Nam præ posteræ omnino curæ uidebatur, tam anxium esse, ut legitimi pedes retinerentur: & efficere tamen interim, ut orationis contextus tūm obscurior tūm etiam magis hiulcus euaderet. Quare sicubi in scandendo alterutrum reppereris, non putabis, uel typographi incuria, uel meam inscitiam intercessisse, tamet si sanè alias non planè, accessisse illam, negare possum. Vale.